

Kassa postala
Kassa in num.
No. 224718/929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cimj, Str.
Baron L. Pop

Telefon: 8-61. Előfizetési árak:
Mártonia 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
levelek díjazás szerint. Az „Uj
Kelet” az erdélyi és bányászati szel-
vények egyetlen politikai napilapja.
Cikkeink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

1 LEUPOSTA

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

Szerkesztő
Leveleket nem
fogadjunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Márton
Ernő. Felelős szerkesztő: János
Ferenc. Búcsrészt szerkesztő: Szék-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 22

Péntek, 1937. március 5.

5697. ÉV. XX. ÉVF.
ADAR 22. 53. SZÁM

Erélyes rendcsinálás és radikális jobboldali törvénykezés

A magánvállalatok alkalmazottainál 65 százalékos etnikai arányszámot akar megvalósítani Pop Valer

Radikális hangú „proporcionalista” javaslatot fogadott el a liberális H. csoport. Súlyosbítják az ostromállapotot. Március 8-án ül össze a görögkeleti szinódus

Eltávolították az egyetemi hallgatókat az összes egyetemi városokból

BUCURESTI, március 4. (Az Uj Kelet tud.) A kormány rendfenntartó intézkedéseiben két irányban megnyilatkozó szándék észlelhető. Egyfelől a kormány főleg az egyetemi hallgatók rendszabályozásával elejét akarja venni a közrendet már évek óta veszélyeztető terroriztikus cselekedeteknek, másfelől pedig olyan irányú törvénykezést kezdeményez, mely a jobboldali pártok követeléseit igyekszik magáévá tenni és kisebbséggel szembeni intézkedésekkel elégiteni ki a jelenlegi rend óvó intézkedések miatt elégedetlen jobboldali pártokat.

Súlyosbítják az ostromállapotot

A terroriztikus formájú rendzavarásokkal szemben, az egyetemi oktatásról szóló törvény módosításával, valamint a papi karban is megkezdett tisztítómunkával akar élni a kormány és emellett megszigorítja az ostromállapotot is. Aurelian Bentoiu igazságügyi államtitkár már el is készítette az ostromállapot és a cenzura meghosszabbításáról szóló javaslatot, amelyet rövidesen be is nyújt a parlamentben. A javaslat meg akarja akadályozni annak megismétlődését, hogy rendzavarásban bűnösöknek találják egyéneket büntetlenül maradjanak. Egidjeülleg

pontosabban meghatározzák a katonai bíróságok illetékességét bűntudományban, valamint a katonai hatóságoknak azt a jogát, hogy rendelkeztek adhasanak ki és különböző rendfenntartási intézkedéseket hozhassanak.

A törvény hat hónappal hosszabbítja meg az ostromállapotot, melynek lejártával további hathónapi meghosszabbításra ad jogot a kormány.

Tatarescu tanácskozásai

A délelőtti folyamán a kormány tanácskozott a rendfenntartó intézkedések ügyében. Tatarescu Gabriel Marinescu, Barca és Sergiu Dumitriu államtitkárokkal dolgozott, akik jelentést tettek az egyetemek, diákok, tanárok és menzák kiürítéséről. Tudatták a miniszterelnökkel azt is, hogy a fasisz hatóságok feltevése szerint rövidesen sikerülni fog Bratu rektor merénylőinek személynazonosságát megállapítani. A Capitala egy értesül, hogy a miniszterelnök hosszú távú elmozdítását tartani a parlamentben a rendfenntartási intézkedésekről és felvilágosításokat nyújt a fasisz merénylő tárgyáról.

Az egyház álláspontja

A jelek szerint hivatalos egyházi körök támogatják a kormány rendfenntartási kísérleteit. Ez kiderült már a legutóbbi szenátusi vitánál is, amikor úgy Miron Cristea görögkeleti pátriárka, mint Niculescu görögkatolikus érsek támogatásukról biztosították a kormányt. A Lupta értesülése szerint Iannandi kultuszminiszter tárgyalásokat folytatott Nicodem, Bălan és Puiu érsekekkel, akik minden bizonnyal a kultuszminiszter érveit a politikai igazgatás részvevő lelkészek megfigyelésére. Miron Cristea pátriárka egyebeként a görögkeleti szinódust március 8-ára rendkívüli ülésre hívta össze.

Bratu állapota javul

Az ország közvéleményének érdeklődése még mindig a súlyosan sebesült Bratu rektor felé fordul, akinek állapota felől maga az uralkodó is érdeklődött és gyors javulást kívánt. Bratu egyébként a csülörtörték délelőtti hadotti jelentés szerint a javulás útján van. A rektorok még két napig kell a kórházban

maradnia. Megállapították, hogy a rektor nyakán és fején okozott sebek konyhabártól, a hátán ejtett szurások pedig kiélesített konyhakéstől erednek. A merénylő idején egyetlen lámpa sem égett az Aurel Comsa utcában.

Pop Valer javaslata a nemzeti munka védelemről

Míg a rendfenntartó intézkedések tartanak, a liberális pártban tovább folynak a tanácskozáskor a radikális jobboldali törvénykezés megvalósítására. A Curentul közlése szerint Pop Valer kihallgatáson volt Dinu Bratianu pártelnökkel, akivel ismertette a román személyzet alkalmaztatása ügyében hozandó új intézkedéseket.

A lap szerint az új tervezet értelmében az összes vállalatoknak hatvanöt százalékosan kell román etnikai származású személyzetet alkalmazni.

A kormány H-csoportja tegnap este Bejan

Ciujról elutaztak az egyetemi hallgatók

Cluj, március 4. (Az Uj Kelet tud.) A rendfenntartó intézkedések következtében a cluji egyetemről is távoznok kell a diákoknak. Kedd óta a diákok nagy csoportokban hagyják el a várost és utaznak lakhelyeikre. A diákokon kívül a diákokat elhagyó tanárok, valamint az akadémiák bezárásáról felfüggesztés tudatták a diákságot. A rektorátus felhívása a következőképpen hangzik:

A nemzeti közoktatásiügyi minisztérium 45.328-1937-es táviratának értelmében köztudomásra hozzuk, hogy a minisztertanács határozata folytán 1937 március 3. kezdettel az egyetemeket, akadémiákat, politechnikákat és felsőiskolákat, a diákokotthonokat és menzákat is beleértve, új intézkedésig bezárjuk.

Cluj, 1937 március 3.

A rektorátus.

A diákok hazaköltöztetése kérdésében a VI. hadtest parancsnoksága is közleményt adott ki, mely a következőképpen hangzik:

A minisztertanács határozata értelmében, mely elrendelte új intézkedésig az egyetemeket, akadémiákat, diákokotthonokat és menzákat bezárását,

a diákokotthonok és menzák 24 órán belüli kiürítését, az otthonokból kilakoltatott diákoknak vasuton történő ingyenes elszállítását,

ELRENDELJÜK:

1. A cluji egyetem és az akadémiák március 3-ai kezdettel való bezárását.
2. Március 4-én este 18 óráig kezdve az összes diákokotthonok bezárását.

Ezen időponton túl egyetlen egyetemi

és Petre Ghiata elnökletével ülést tartott, amelynek végzetével közleményt adott ki. A közlemény többek között a következőket mondja:

„A H-csoport tagjai úgy vélik, hogy a jelenlegi idő politikai és társadalmi követelménye a román etnikai elem elsőbbségének problémáját teljes mértékben és haladéktalanul megoldani az ország összes termelési ágában.”

A határozatnak megfelelően a H-csoport emlékiratot fog a párt és a kormány elé terjeszteni.

A kormány tanácskozásaival egyidejűleg élénk tevékenységet folytat a nemzeti pártvezetőség is, mely Mihailache elnökletével tegnap tartotta pártvezetőségi ülését. Maniu, aki tegnap Badacina utazott, nem vett részt az ülésen. Jelen voltak Lupu, Costachescu, Mădăgearu, Popovici, Călinescu és a párt valamennyi vezetője. Mihailache ismertette a helyzetet és a rend helyreállítására vonatkozó elgondolásait terjesztette elő. A vita a késő éjszakai órákig tartott és a Curentul értesülése szerint Mihailache álláspontjának győzelmével végződött. A pártvezetőség sajtóközleményt adott ki, mely elítéli a Bratu professzor ellen elkövetett merénylőket és a sürgető helyzetre való tekintettel, április 7-re, vasárnapra összehívja a párt rendes közgyűlését, amelyen szervezeti problémákon kívül politikai kérdések is szerepelni fognak.

hallgató sem tartózkodhat az otthonokban.

Abban az esetben, ha a kilakoltatás nem történik meg, megkezdik az otthonok karbantartási kiürítését, az ellenkezőket pedig hadbírság fogja felelősségre vonni.

3. Az összes diákmenzákat március 4-én este 18 óráig kezdve be kell zárni.

Ez időponttól kezdve a menzáknak nem szabad ételeket felszolgálni.

4. A diákok hazaszállítása vasuton és ingyenesen történik. Az otthonok adminisztrátorai a CFR forgalmi osztályától fogják kikérni a megfelelő számú jegyeket. A jegyek március 5-ig érvényesek, erre az időpontra a diákoknak el kell jutniuk rendeltetési helyeikre.

5. A városban lakó diákok a dékánátustól fogják jegyeiket kérni.

A dékánok a jegyek kérdésében ugyanúgy járnak el, mint a diákokotthonok vezetői.

A rendelet végrehajtása az egyetem és az akadémiák rektoraira, a diákokotthonok és menzák vezetőire és a CFR cluji forgalmi osztályfőnökeire tartozik.

Cluj, 1937 március 3.

Florescu tábornok, a VI. hadtest és az ostromállapot zóna parancsnoka.

Dumitrescu Teodor alezredes, a királyi főügyész helyettese.

Több mint 3000 ezer diák távozott Clujról

A rendelet következtében a cluji főiskolák hallgatói szerda estétől kezdve csoportosan hagyták el a várost. A rendelet értelmében elutaznak a városból az összes diákok, bármilyen nemzetiségűek is legyenek.

(Folytatása a 8. oldalon.)

Megakadályozhatta volna-e Angolország a világháborút?

Írta: Sir Austen Chamberlain, Nagy-Britannia volt külügyminisztere

Sok új fényt vetít Angliának és Németországnak a nagy háborút megelőző év alatti viszonyára a cambridgei egyetem történettanára, Lord Grey of Fallodon-nak, az akkori külügyminiszternek életrajzában, amely most került nyilvánosságra.

Most látjuk, hogy Grey-nek azt az állhatatos törekvését, hogy fenntartsa a békét, miképpen hiúsította meg a német kormányoknak az az elhatározása, hogy nem élégszenek meg kevesebbel, mint az európai szárazföld felett való uralommal. Mindenki megtalálja a feleletet arra a gyakran felvetett kérdésre: Megakadályozhatta volna-e Angolország a háborút? És itt meg lehet állapítani Grey-nek azt az elhatározását, hogy nem áldoz fel régi barátságot azért, hogy biztosítson egy újat, meg lehet állapítani az ő teljes lojalitását a Franciaországgal való antant iránt. Ha egy idegen meg akarja tudni, mit nevezünk mi „gentleman”-nek, önné megtalálja ennek a típusnak összes tulajdonságait.

Edward Grey ritka elragadó és előkelő jellemű ember volt, megtisztult és mérséklődött a szenvedésben és gondokban. Grey lordnak, a reform-bill alkotójának fia, a nagy szabadelvű hagyományban nevelődve, szinte közéletre született, de minden vágyakozása a falu volt és soha, sehol se volt teljesen boldog. Itchenben levő kis falusi hazát és northumbriani otthonát kiűvé. Még nem láttam emberben annyi alkalmasságot a politikai életre és annyi el-lenszenvet iránta. Ezt mondotta Gladstone, és Trevelyan professzor történeti műve ezt a megállapítást bizonyítja minden oldalon. Amikor Grey a vidékről beszélt, költővé és misztikussá lesz és lelkiülete hasonlóságot mutat Woodsworth-szal. Lady Lyttonhoz, két évvel feleségének halála után így ír:

„Látom a világ csodálatos szépségét és a boldogságra gondolok, amelyben nekem részem volt és teljes szívemből így szólok: Oh, hogy kellene ezért imádniok az embereknek a jóság Urát.”

Majd ismét:

„Arra gondoltam másnap, milyen biztos bírtok a mult. A boldogságot és szépséget nem lehet sem elrabolni, sem kisebbiteni; ha ez meg van, nem lehetünk pesszimisták sem ebben az életben, sem a másokban.”

Az ellenzékek eltöltött esztendőik tulajdonképpen tetszetek neki; a hivatali láncai nyomták. Vágyakozott a vidék után, a madarak, a halászat után, s amikor a választásokon harcolt, imádkozott, hogy bár csak megvernék, hogy megszabadulna a munkától, melyhez őt a köztevékenység iránti érzéke kapcsolta, amelyben legvégül feláldozta szemevilágát. Felsege osztotta vele a falusi élet iránti vonalmat és nem szerette a várost. Ha életben marad, megakadályozza karrierjét. Halála éppen akkor következett be, amikor 1905-ben külügyi államtitkár lett és csak a munka vi-gasztalta őt mély szomorúságában.

Greyt neveltetése és vérmérséklete liberális tettek, meggyőződésből radikális volt, vagy amint Balfour mondta róla, „kü-lönös keveréke a régi vágású whig-nek és a szocialistának”. Gazdasági rendszerünk igazságtalanságát és bajait gyűlölte. A szabadkereskedelem szigorú híve volt, más területeken azonban nem nagyon rokonszenvezett a laissez faire-elvvel.

„Mit kívánnak a politikában — írta

ARCUS 4.
K
ás!
kal
12, 16
69, 79
59, 69
44, 49
9, 199
9, 299
osztómöket.
Kombinákat
on.
Carol 26.
hibát követ
emeket és a
llen, hogy a
politikai pár-
y a papokat
től. A diá-
asztási ügy-
életben.
ropolita mé-
mely egy
ázattatja. A
ézkedésében,
akarja el-
bb jellemé-
nagyarányu-
t a hatóság-
restiben lep-
feketeszes-
ában és kü-
ytattak nyo-
gyes itteni
kötetésben
akkal, kik-
meghamisi-
ereses letar-
yi közeget.
knek bizo-
ló kereske-
ezek azon-
yszerű bár-
és ezért —
entében —
kiadó R. E.
L. Pop 10.

1908-ban — idealistát, aki helyesen tudja értékelni annak a határait, ami az ő nemzedékének körében lehetséges.

Ilyen volt ő maga is — idealista, de aki sohasem járt a csillagok között, hanem az anyaföldön vetette meg lábát és sohasem vesztette el az egyensúlyt.

Eppen harminc éves volt, amikor 1892-ben megismertem és már tekintélyre tett szert az alsóházban. Néhány hónappal később őt nevezték ki a külügyi hivatal államtitkárává, Rosebery lorddal, mint főnökkel, Gladstone kormányának utolsó idejében. Nyulánk, mozgékony alakja, komoly, gondolkodó arca igen nagy hatást gyakorolt, amikor beszélt, figyelmet keltett és bizalmat ébresztett. Sohasem hallottam, hogy kimondott volna egy keserű szót, vagy kifogásolható módon támadott volna, s mindig úgy látszott, hogy szavai mögött nagy erőtartalom van. Amikor befejezte, hallgatói érezték, mit akart s hogy a dolgot kiszínezhetné volna. A beszédben való mérséklet, sőt néha túlságos mérséklet alkották főerejét a vitában. Önuralma sohasem tűnt ki jobban, mint a végzetes augusztusban 1914-ben, amikor „elcsigázva a hétről-hétre való szakadatlan fáradságtól, a lesújtó gondtól, az új parancsoló feladatok minden pillanatban szorongatók, gyötörték a kintjeljes megbeszélések Cambonnal...” Az, amit mondott, lecsendesítette a kétség és félelem és egyeztetette az egész nemzetet. Aki hallotta, egyet fog érteni Lord Hugh Cecil megállapításával: „a rábeszélés művészetének a legnagyobb példája, amelyet valaha hallottunk.”

Abban az időben, amikor a külügyi hivatalba belépett, úgy látszott, hogy nem foglalkozott külön külügyi tanulmányokkal, de lelki függetlenségét és szilárd jellemet mutatott, rögtön megragadta a helyzet lényegét, szemügyre vette a szükségleteket s lerakta az egészséges külpolitikai alapjait. Axiomává lett ez a megállapítás: „A tengeri hatalom kérdése az, ami ennek az országnak külpolitikáját meghatározza.” Ez éppen úgy igaz ma is, de hozzá kell még tennünk, hogy a légi hatalom nem kevésbé életbevágó tényező Angolország és a nemzet fennmaradására nézve. Második axiómája az, hogy nem brit érdek az Egyesült Államokkal való viszálykodás. Ez utóbbi határozta meg az ő magatartását a blokádkérdésében a háború alatt.

Abban a három esztendőben, amikor Anglia külügyi államtitkára volt, nagy nehézségek támadtak Franciaországgal és Oroszországgal. Ezekben az években kétszer volt Britannia a Franciaországgal való háború szélén és ő maga az alsóházban való vita folyamán kényszerítve érezte magát arra, hogy kimondja az emlékeztető intelmet a francia kormányhoz, azt, hogy a francia csapatok megjelenését az Alsó-Nilusnál Anglia „barátságosan cselekménynek” tekinti, és ami még meglepőbb: ezt megtette, anélkül, hogy megbeszélte volna a kormányt, vagy Rosebery-vel, vagy Kimberley-vel, kik közül az egyik miniszterelnök volt, a másik külügyminiszter. Nem csoda, hogy Harcourt hevesen tiltakozott, s nagy felfordulás lett a kormányban, de főnöke támogatták a bátor Marchand kapitányt, mielőtt Fashodába való megérkezése ránk hozta volna a háború csapását.

Hirdetmény

A lipovai izraelita hitközség a halálózás folytán megüresedett rabbiallásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak kizárólag román állampolgárok, akik az állam nyelvét tökéletesen bírják és a modern neolog hitközség vezetéséhez megkívánt képesítéssel bírnak.

Az Elnökség.

— A cseh iskolákban kötelező tantárgy az összes kisantant államok himnusza. Bucurestiből jelentik: A csehszlovák közoktatásiügyi minisztérium elrendelte, hogy az összes elemi és középiskolákban a növendékek tanulják be a román és jugoszláv nemzeti himnuszokat a cseh és szlovák nemzeti fohászok mellett. Az intézkedés célja az iskolában hozzászoktatni az „júságot a kisantant politikai egységéhez és ahhoz, hogy a kisantant közös hazát jelent és a nemzeti érdekek közös védelmezője.

Gaston professzor fogja Hágában Romániát képviselni az angol hitelezőkkel szemben

Cancicov pénzügyminiszter nyilatkozata az eredményes párizsi tárgyalásokról

Bucuresti, március 4. Ma délelőtt hazaérkezett Cancicov pénzügyminiszter, aki Párizsban aláírta a külföldi hitelezőkkel kötött szelvényelzárási egyezményt. A pénzügyminiszter a következő nyilatkozatot tette a sajtónak:

— Elmult év november 20-án román delegáció utazott a francia fővárosba, hogy fizetési lehetőségeinkről tájékoztassa a külföldi szelvénytulajdonosokat. A tárgyalások eredményesek voltak, megegyezés jött létre, amely egy évre szól, mert jónak láttam szabadkezelt hagyni utódomnak a végleges megegyezés kötésére. Addig a nemzet-

közi közvélemény megállapodik az aranyklauzula még pontosan nem körvonalazott kérdésében. A március 1-én kötött egyezmény alapján a régi Slavescu-féle megegyezés áll, amihez két számunkra rendkívül kedvező szakasz csatoltatik.

Ami a CAM Angliában elhelyezett kölcsönöt illeti, Románia érdekeit a hágai döntőbíró előtt Gaston Jéze professzor, aki annakidején Abesszíniát képviselte a Népszövetség előtt, fogja védeni. Különben a francia kormány és hitelezőink részéről általános megértésre találtam.

Az automata-telefonok hiányosságát küszöböli ki egy fiatal cluji zsidó mérnök találmánya

Rimóczy József már meg is kapta a szabadalmat találmányára

Az iparügyi minisztérium szabadalmi osztálya tegnap fiatal cluji zsidó mérnök zseniális találmányára adott szabadalmat. A találmányt az automata telefonkészülékek használatánál alkalmazták és valószínű, hogy Clujon a közeljövőben felszerelésre kerülő automata készülékeket már az új találmány bővítve adják át a forgalomnak.

Az új találmány szakértő körökben nagy feltűnést keltett. A feltaláló Rimóczy József építész-mérnök. A találmány apró részletek építészterv adta, melyben automata telefon működött volna. Ezzel kapcsolatban derült ki, mennyi zavart, félreértést okoz az üzleti életben az, hogy az automata telefonon a beszélő nem tudja megállapítani, milyen szám hívta. Ez a körülmény számtalan vis-

zárlásra ad alkalmat. Apokrif megrendelések, névtelen feljelentések, zsarolások történetek már a kinyomozhatatlan telefonfelhívás miatt, melyeket telefon-banditizmusnak nevezett el a külföldi kriminológia.

Rimóczy József találmánya véget vet az automata telefon elhiányosságának. A találmány szerkezetét csinos doboz rejti magába, a doboz tetején számlap van. Az automata telefon készülékére szerelt doboz a hívás pillanatában számlapján kimutatja, hogy hányas számú készülék a hívó fél.

A találmány a központokban jelentéktelen beépítést igényel s így valószínű, hogy a fiatal cluji mérnök találmánya rövid időn belül világszerte alkalmazott nélkülözhetetlen része lesz az automata telefonoknak.

A kézzel irt bankjegyekről a magasfeszültségű árammal védett, kincsszűrő betonvárig

Az Angol Bank muzeumának kincsei és furcsaságai

London, március 4. Az Angol Bank öt év óta épülő palotájában, amely befejezéséhez közeledik, muzeumot rendeztek be. Ebben a muzeumban őrzik a bank felbecsülhetetlen értékű arany- és ezüstérméit, köztük a híres arany asztalkészletet, az igazgatósági lakomán használt remekművi tornyos ezüst kupákat és óriási színezüst borosmedencéket. A muzeum okiratgyűjteményében látható a királyi páten, amelyet III. Vilmos 1694 június 15-én nagy pecsétje alatt bocsátott ki. A pátenben a királyi biztosokat nevezett ki, akik jegyzéseket gyűjthettek a bank alapítókéjére.

A bankjegy-gyűjtemény egyik legérdekesebb darabja az Angol Bank által kibocsátott legelső bankjegypéldány, amelyet teljesen kézzel irtak, névértéke 22 font, továbbá a XV. és XVI. századbeli kincstári elismervények („Exchequer tallies”), voltaképpen a kincstári jegyek ősei, köztük a legkedveltebbek, a két-három méter hosszú falécek, amelyeken a rovások száma mutatja a kincstárnak kölcsönzött összegeket.

Külön osztályt tölt meg a Sir Henry Strakosh által ajándékozott óriási papírpénzgyűjtemény, amely a világ valamennyi országa papírpénzeinek történetét illusztrálja, továbbá a bankjegyhamisító osztálya, melynek legérdekesebb darabjai: az 1820-ban felakasztott Charles Hibbert bankjegyhamisító műhelye és a hírhedt Henry Fauntleroy siralomházbéli bucsulevele, akit 1824-ben végeztek ki, miután 360.000 font kárt okozott a banknak.

A muzeumban őrzik a világháborúban használt harangokat és trombitákat is, amelyekkel a bank a német repülőket közeledésére figyelmeztette a Cityt.

A bank palotája alatt épül a világ legerő-

sebb acél-páncélpincéje, amelyben a bank 12,750,000.000 font értékű aranykészletét fogják őrizni és amely tüzzel, árvizvel, rablókkel és légitámadások bombáival dacolhat. Az ucca színe alatt tizenöt méter mélységbe épült pince ötven önálló óriási acél-fülkéből áll, amelynek mindegyikét 2.40 méter vastag acél- és cementbeton fal határolja minden oldalról. Ezeket a falakon dinamit, autogénhegesztők és a legerősebb robbanóbombák sem üthetnek a legcséke-lyebb rést sem. A bejáratot husz tonna súlyú acélkapuk őrzik, amelyeket villamos motorokkal zárnak és nyitnak. A pincét különvevő vezetékhálózatot magasfeszültségű villamosárammal lehet telíteni és a pince fölötti folyókat gombnyomással, vízzel lehet elárasztani.

— A föld alá! Párizsból jelentik: A párizsi városi tanács komolyan foglalkozik a földalatti autótutak tervével. Megvalósításuk az első lépést jelentené a földalatti város felé. A kiváló francia mérnökök szerint, akik a tervet beterjesztették, kitéfelé célból kell a földalatti autótutakat megvalósítani: a közlekedés megjavítása és légitámadás esetén védekezés céljából. Az autótutak hatalmas csövekben futnának, mélyen lent a talajban. Mindenütt két cső haladna egymással párhuzamosan; a közlekedés mind egyikben csak egyirányú volna. A friss levegő a cső aljában szabadonhagyott folyósból áramlana fel, az elhasznált levegő ugyancsak folyóson távozna, de a közlekedési cső felső részében. A csövek néhol terekbe tocollanának s a tereken garázsokat, mozikat, áruházakat, bankokat helyeznének el.

Bucuresti vakjai között

BUCURESTI, március 4. (Az Uj Kelet tud.) Mégis csak kelet városa ez, csak keleti városokban él annyi világtalan ember, amennyivel Bucurestiben találkozunk. Az egyetlen körül, az épület értékes kiugrársái alatt, a mély földszint rácszott alakainak mélyedéseibe húzóva vakok ülnek az Elisabeten, a Victorian, a lokálnál, a színházak előcsarnokánál minduntalan vakokba ütközik az ember. A de nevért jut az embernek az eszébe, amikor ezeket a csoszogó árnyakat látja a forgalmas, kivilágított körutakon, a hemzsegtő járdákon, kezükben görcsösen szorongatva hosszú, fehér pálcáikat. Ez a pálcá vakok világitó fáklyája. A pálcá halkán kapag az aszfalton és nyomába csoszog a világtalan ember.

Nyakukban lóg az „üzlet”. Kis dobozban biztosító tüt, ceruzát, fogpiszkálót, cukorkát, szappant, cipőfűzőt árulnak.

— Ezer fogpiszkáló három lej.

— Szagos szappant, kérem, szagos szappant.

Mások kövön, vagy bemélyedésben ülnek, fekete szemüvegük a napba néz és némán várják, hogy lej koppanjon a doboz fenekén. A jószívű járóelők bedobják a lejt, de árut nem vesznek érte. Az igazi vakoknak nehéz a sorsuk, mert a forgalmas fővárosban ritkán áll meg az ember, hogy jótékonyságot tegyen. A hangos, a látó és talakodó „vakok” sokkal eredményesebben „dolgoznak”.

Az igazi vakokat jobbra-balra lökdösik a forgalmas utcákon és a siető polgár észre sem veszi, hogy vakot lökdött oldalba, a vak sohasem panaszkodik, sohasem tiltakozik.

Egy mozi előtt elegáns ur és a hölgye nézik a képeket. Valaki nekiütközik a hölgynek és talán rálep a tyukszemére.

— Ó, maga durva paraszt! — Jajdul fel éngagságra, az pedig megragadja gallérijánál a bűnöst és két pofon csattan el a nyomorult, sápadt arcon.

— Ó, istenem, milyen mérgesek és rosszak az emberek — kiáltott fel a vak, majd sírva és a botját maga elé tartva könyörgött.

— Ne üssön többet, uram, hiszen vak vagyok...

A bucuresti ember hamar kapható egy kis tüntetésre. Tömeg verődik a mozi előtt és fenyegető öklök emelkednek a levegőbe. „Nyomorult, gazember, meg kell verni...” A hirtelen haragu ember megdöbben.

— Bocsásson meg — mondja és kétségbeesetten szorongatja a vak ember kezét. Az emberek pénzt nyomnak a kezébe. A hirtelen haragu is nagylelkű. Husz lej fizet a két pofonért.

Késő éjjel, amikor az utcák elcsendesednek és csak ritkán csilingel át a bulvárdőkon egy-egy villamos, a napi járkálástól holtra fáradt vakok hazafelé indulnak a külvárosokba, ahol nedves odúkban összeszűsülve élnek vegyesen, vak férfiak és vak nők, öregek és fiatalok. Néha lebujokban gyülekeznek össze, erősen fűszerezett mititeit vagy disznókolbászt süttetnek parázsos és bort isznak. Amikor megszédülnek tőle, nótákra gyújtanak, összejegyznek és székeket és padokat feldöntve, körbe táncolnak.

Aztán mikor kijizették a számlát, kibultán egymásba fogozva tapogatóznak az utat hazáig, büzös külvárosi utcákon keresztül, ahol nincs aszfalt, nincs villamos és rendőr, csak kutyák, sötétség és nyomorúság.

Bucurestiben mindig sok volt a világtalan ember. Annakidején Carmen Silva, a költő királynő alapított Vatra Luminoasă néven kényelmes, szép vakok házat. De a vakok száma olyan nagy, hogy az alapítványi intézetbe csak protekcióval juthatnak be a szerencsésebbek.

A többiek utcákon járkálva, holdvilág alatt tartkítják ennek a furcsa városnak minden napjait...

— Ha le akar fogyni, igyék reggel, délután és este egy-egy harmad pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mindig három órával az étkezés után. Az orvosok ajánlják.

Néhány ecsetvonás Bratu Traian portréjához

Itt, Transzilvániában, keveset tud az új-ságolvasó közönség Traian Braturól. Néhány beszéde, egy-egy megrázó erejű tanu-vallomása politikai perekben és mindig bá-to-r kiállása a szélsőséges izgatás aposto-laival szemben, mégis ismertté tették ezt a nevet, melyhez a román demokráciának egy történelmi korszaka fűződik. De alighanem kevesen tudják, hogy Traian Bratu transzilvániai ember, aki ennek az országrésznek hagyományos békeszerető levegőjében nőtt fel, a háborúelőtti Transzilvánia nemzet-felzabáló harcaiban és demokráciára való törekvéseiben. Az ország egyik legtar-kább népességű vidékén, Sibiu megyében született. 1875-ben Rasnari községben látta meg a napvilágot Traian Bratu. Sibiu-ban a magyar gimnáziumban végezte tanulmányait, de mint sok más hozzá hasonló transzilvániai román fiatalember, nem akart behódolni a román szellemiségek között is tért hódító magyar asszimilációs irányzatnak, hanem Bucuresztbe távozott és ott végezte egye-temi tanulmányait.

1893-ban történt ez, az akkor izmosodó kis Románia függetlenségének második évi-tizedében. A bucaresti egyetemen értekelni tudtak a rendkívül tehetséges szegénysorsu transzilvániai rut. Traian Bratu osztononját kapott és a berlini egyetemen folytatta ta-nulmányait. Innen Bucuresztbe tért vissza és 1896-ban tanári diplomát szerzett. Különböző középiskolákban működött, mint a német nyelv és irodalom tanára és neve a tudományos irodalom világában hama-osan ismertté vált. Az összes román tudományos folyóiratokban jelentek meg mélyenszántó tanulmányai a német irodalomról. Kedvenc témaköre Goethe volt, akinek mély humaniz-musa formálta Traian Bratu egyenisé-gét az európai humanizmus egyik horozó-jává a békebeli Romániában. Faust tanul-mányai mind megannyi remekei a román esszé-irodalomnak. A tökéletes precizitás és műgond jellemzi írásait, melyek a nyugati kultúrában élő és gondolkodó ember egyeni gondolatait tükrözik vissza. A Kelet-európá-ba átpillantást nyugateurópai gondolkodót személyesítette meg pályájának ebben a korszakában Bratu, aki egy egész életet át a maga tudományos és meitóságjeljes mód-ján hadakozott a levantizmus és a balkani-zálódás ellen.

Traian Bratu muszáj volt észrevenni. Jöjjön már, mint középiskolai tanár is az örök ellenzékiesség sorsára kárnozhatott parasztpárti intellektuelek között mozgott, 1907-ben, a parasztlázadások évében a iasi egyetem előadóivá nevezték ki. Ettől kezd-ve tanári karrierje akadálytalanul ivelt fel-felé. 1911-ben már docens, 1912-ben helyettes rendes tanár, míg 1916 augusztus elsején a iasi egyetem német nyelv és irodalom tan-székének rendes tanárává nevezték ki. A világháborút a fronton küzdötte végig mint tartalékos tiszt és Nagyrománia megvaló-sítása után került ismét vissza tanári szé-kébe. 1921-22-ben az egyetem rektorává választották, 1932 óta pedig a bölcsészeti fakultás dékánja.

A nemzeti parasztpárt, mely kormányra jutásakor a demokratikus közélet legkivá-lóbb férfiaként vonta be a politikai életbe, 1928-ban szenátornak választja meg Bratu-t. Ez volt az a korszak, amikor valóban Nagy-Románia teljes demokratikus közvéleménye juthatott szóhoz a politikában, sajtóban és közéletben. A parlamentben a radikális újságírás legkiválóbb tollforgatója, a legne-mesebb veretű igazi tudósok ültek és ennek a tiszteltreméltó szenátor és képviselői ga-lériának is disze tudott lenni Traian Bratu. Nem politikai, hanem tudományos és em-beri értékeit jutalmazták akkor, midőn az első nemzeti parasztpárti parlament szená-tusi elnökévé választották. A képviselőház elnöke ugyanakkor Pop-Cicio István, a tran-szilvániai románosság halhatatlan vezére volt — ez is mutatja, hogy milyen jelentősége van Traian Bratunak, a gondolkodónak, és a humanistának a román demokrácia éle-tében.

Traian Bratu világnézete a szeretet. Ter-mészetesen nem meddő, papos és a művész elefántcsont tornyába zárt szeretet. Traian Bratu gondolatvilágát a meggyőződéses de-mokratia szeretete fűtötte az élet minden megnyilatkozásával szemben. Amikor könyvet írt, ennek címe: „Kisebbségi nemzeti politika” volt. Ebből a művéből ragadjuk ki a következő sorokat: „A gyü-

lölet negatív és terméketlen, nem lehet jó tanácsadó. Csak a szeretet konstruktív és termékeny. A gyűlölet szétvombolhatja, ami létezik, de nem épít semmit a helyére, míg a szeretettel hegyeket lehet elmozdíta-ni a helyükből.”

Ebben a néhány sorban jellemezzük, az önmaga világnézettel, a legjobban Traian Bratut. A gyűlölet szava pedig bármilyen erősen is zudul fel az ország minden sar-kában, ugylátszik még nem nyomta el egészen a szeretetet, mely talán még ma is hegyeket tudna elmozdítani.

Es ez magyarázza meg, hogy a mai féke-vesztett időkben is milyen elementáris erő-vel nyilatkozott meg a felháborodás az aljas merénylet fölött, melynek a romániai tudománys életnek ez a kiválósága kevés hí-ján áldozatául esett. Traian Bratu muszáj volt észrevenni a háború előtt is, amikor az erősen konzervatív román kormányzatok nem egykönnyen engedték felszínre kerülni a haladó gondolatot. De muszáj észrevenni ma is, amikor ez a maradi gondolat kések-

Példátlan orkán dühöng a Fekete tengeren

Három hajót letépett a horgonyról a vihar a constantai kikötőben

BUCURESTI, március 4. A Fekete tengeren valóságos orkán dühöng, különösen a román és bolgár partok mentén. A tengeri közlekedés lehetetlenné van téve. A tenger-szintje 60 centimétert emelkedett, amire eddig nem volt példa. Eddig 40 centi volt a maximális emelkedés. A kikötőben horgonyzó hajók is nehezen küzdenek meg a hullám-veléssel. A Polonia, Borgnini és Vimeria hajókat a hullámok letépték horgonyokról, ughogy kénytelenek volt a nyílt tengerre kifutni nehogy összeütközzenek.

ODESSZA, március 4. (Rador). A Fekete tengeren néhány nap óta hatalmas orkán dühöng. Több hajó kormánytörést szenvedett és a hullámok játékvá vált. Batum városá-ban hatalmas kárt tett a vihar.

Németországban is unják már a nácik folytonos zsidózását

Hitler és Göbbels az egész világot el akarják árasztani az anti-szemita tanokkal. Ausztriában is tért hódít a nemzeti szocializmus faji politikája

London, március 4. A Borad of Deputies az angliai zsidó hitközségek képviselő tes-tületének legutóbbi ülésén Leonard G. Montefiore, a Joint Foreign Committée a zsidó külügyi bizottság elnöke jelentést tett a németországi s a más európai orszá-gokban élő zsidók helyzetéről.

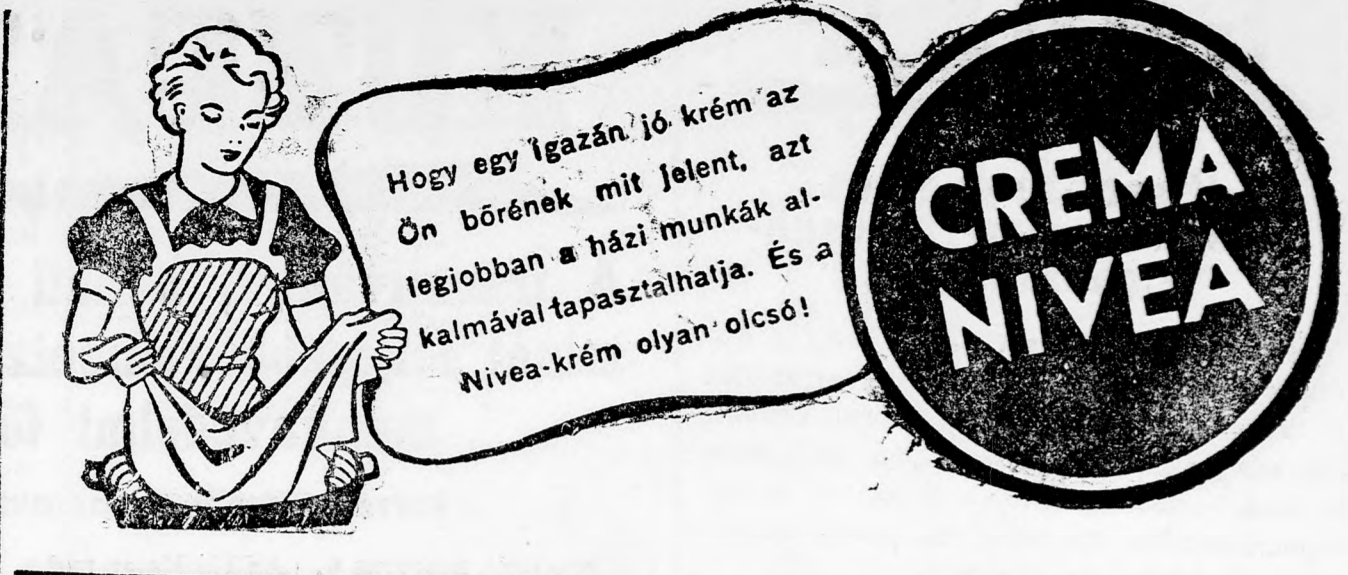
— A németországi zsidók tragikus hely-zete — mondotta — két szóban fejezhető ki:

a helyzet változatlan.

A kisvárosokból naponta érkeznek híhe-tetlenül tragikus jelentések a zsidók szen-vedéseiről. A bojkott itt tökéletes és min-den formájában érvényesül. Himbachban például nem adnak el kenyeret a még ott maradt néhány zsidó családnak. Egy szom-szédos helységben nemrég meghalt egy valamikor nagy becsben álló zsidó polgar felesége. A halott családján kívül nem la-kik több zsidó a helységben és

nem akadt egyetlen nemzsidó, ki haj-landó lett volna a zsidó temetőben megásni a sírgödört.

Végül a halott egyik régi és hűséges ce-lédjének bátyja jelentkezett erre a szolgál-tatra. A vidéki körzetekben, így például Mecklenburgban elkobozták a zsidó háza-kat, földeket és egyéb birtokokat. A „Ros-tocker Anzeiger” című lap nemrég közölte Hildebrand birodalmi biztos és körzeti ve-zető nyilatkozatát, amelyben bejelenti, hogy Hagenowban elkobozták egy zsidó rongykereskedő egész áruraktárát. Hilde-brand birodalmi biztos a következőket mond ja el: „Megnéztem Hagenowban, Meinun-gen zsidó rongykereskedő raktárát, ahol óriási mennyiségű rongvtömeget találtak. Megkérdeztem a kereskedőt, mennyit akar

Hogy egy igazán jó krém az Ön bőrének mit jelent, azt legjobban a házi munkák al-kalmával tapasztalhatja. És a Nivea-krém olyan olcsó!

CREMA NIVEA

kel, revolverekkel és fűtykösökkel felszerel-ve tör előre, hogy minden haladó gondolatot a gyilkos és pusztítás szennyjébe taszítson le. Traian Bratu áldozata ennek a harc-nak, de áldozata révén előttünk lázad az egy felizgatott és végsőkig kintott demokrati-kus közvélemény, melynek minden valamire való hordozója felemelte tiltakozó szavát a közéletnek hasonló eszközökkel való el-züllesztése ellen. Diszes névsor az, melyet azoknak a nevei tesznek ki, akik a felhábo-rodás őszinte szavaival bélyegezték meg a iasi merényletet. Iorga, Calinescu, Iamandi, Iunian, Gheorghe Batiuan, Madgearu, Con-stantin Stoicescu, a bucaresti egyetem rek-

tora, Gafencu, Hurmuzescu egyetemi tanár, Angheliescu dr. a közoktatásügyi miniszter, Lapedatu, a szenátus elnöke és még számo-san nyilatkoztak meg a jobboldali erőszak újabb rajtaütése ellen, mely a tudományos világ egyik legnagyobb kiválóságát akarta eltenni lábálól. „Aki lelki atyát öl meg, az nem ember, hanem ördög!” — mondotta Ra-dulescu Motru egyetemi tanár és ebben a mondatban egybe is lehet sürtetni mindazt, amit arról az ifjuságról mondani kell, mely az utóbbi évtizedben, mint lekiismeretlen politikai történetek eszköze, fűtykösökkel a kézben lendült a politikai élet küzdőterére. (—)

Montefiore a romániai zsidóság helyze-tével is behatóan foglalkozott, majd meg-állapította, hogy a német kormány külföldi kereskedelmi szerződéseivel nem utolsó sorban faji és zsidóellenes propagandája számára akar új utakat építeni.

A gyűlösen elhangzott jelentések többek között megemlítik, hogy György angol király és Erzsébet királyné március 25-én kihallgatáson fogja fogadni az angliai zsi-dóság vezetőinek küldöttségét, akik hűség-nyilatkozatot fognak tenni az uralkodó pár előtt.

Londonban épül a világ legnagyobb pályaudvara

London városi tanácsának régi vágya, hogy a brit impérium méltóságának és arányaihoz mérten egy új és hatalmas vasuti pályaudvart építsenek. A nagyszabású tervek már elkészültek. A hatalmas állomásépület a Londont érintő valamennyi vasutvonalat egyesítendő, beleszámitva a midlandi és az ugynevezett skót vasutat is. Az új állomásépület arányai felülmul-ják a newyorki Terminál pályaudvar mé-reteit is és Európa egyik leghatalmasabb ilyen szerű épületsodája lesz. Az építkezé-si munkálatokat már január elején meg-kezdették. Először az igazgatóság épület-tömbjét készítik el, amely áprilisra már felépül. A vasuti állomás terveit M. R. Wallace főmérnök és H. Hamlyn építész-mérnök készítették. Az építkezéseket Percy Thomas, a legkiválóbb angol építész vezeti. Az építkezés költségeire Lon-don városi tanácsa ötmillió fontot irány-zott elő. A jelenlegi Custon-pályaudvar, amely 100 év előtt épült, már szűknek és hasznavehetetlennek bizonyult, pedig an-nakidején olyan nagyarányúvá építették, több, mint két angol négyzetmérföld terü-leten, hogy az egykori szakértők szerint London számára igen hosszú időre elég-gesnek tartották. A Custon-pályaudvart azonban felépítése után néhány évtizeddel már bővíteni és nagyobbítani kellett. Az új építkezés legnagyobb problémája, hogy az építkezés tartama alatt hogyan bonyo-lítsák le London felfokozott vasutforgal-mát. Ezeket a körülményeket az új tervek-nek tekintetbe kell venniük, sőt előrelá-tatólag a régi pályaudvar környékét is át kell alakítani. Az új vasuti állomással szemben építik fel Európa legfényesebb és a lemondernebb igényeket is kielégítő szállodáit. A szállodában a szobákon ki-vül hatalmas olvasótermetek is létesíte-nek, fürdőmedencéket, éttermeket, bár-akat, orvosi rendelőköt, sőt egy evőgyszé-tárt is felszerelnek. A szállodában egy nevezetett vasuti kaszinó is készül, mely-ben a nap bizonyos óráiban rövid filmeket adnak elő, hová az indulásra várakozó utasokat a rendelkezésre álló idő alatt szó-rakoztassák.

SPORT

Kisebbségmentes válogatott látszik Csehszlovákia ellen?

Cluj, március 4. (Az Uj Kelet tud.) A Cumentul című bucaresti lap értesülése szerint a labdarugószövetségben az utóbbi időkben sok szó esik arról, hogy az idén első ízben kiírásra kerülő Benes-kupa válogatott labdarugómérkőzésen Románia válogatott csapatában kisebbségi ne játszon.

A lap — lévén jobboldali beállítottsága — örömmel üdvözi a tervet és azt hiszi, hogy ennek révén Románia labdarugóportja sokat fog nyerni (!).

Március 14-én döntenek a futballvilág bajnokság lebonyolítási rendszere fölött

Párizs, március 4. Az idei párizsi futballvilág bajnokság rendezőbizottsága a francia labdarugószövetség helyiségében ülést tartott. Elnököt Ghevalier elnök, az ülésen résztvettek Barassi Olaszország, Schriker Németország, Caudron és Delaunay Franciaország, valamint a Nemzetközi Labdarugó Szövetség (FIFA) főtitkára, Jules Rimet. Az ülés egyetlen napirendi pontját az idei labdarugóvilág bajnokság lebonyolítási rendszere képezte. Az már elhatározást nyert, hogy a világ bajnokságot kiesési rendszer szerint bonyolítják le, hátra van azonban a fontos kérdés, hogy a világ bajnokságra nevezett 35 nemzetet milyen csoportokba és minek az alapján osszák be. A bizottság ezideig három tervet fektetett fel, amelyek részleteit újabb ülésen beszéljük meg, majd a terveket a FIFA március 14-i ülése elé terjesztik, amely végső fokon dönt.

A bécsi Austria Bucarestiben. A Nemzeti Bajnokság bizottsága legutóbbi ülésén a Venus kérése alapján engedélyezte a bécsi Austria kénnapos bucaresti játékát. Eszerint a bécsi labdarugócsapat május 3. és 4-én lesz a főváros vendége. Az Austria a Venus-szal és Ripensival fog Bucarestiben játszani.

A játékos játsszon, a játékvezető vezesse a játékot — de ne nyilatkozzék! Bucaresti-ből jelentik: A labdarugószövetség körrendeletét intézett az illetékes fórumokhoz, melyben tudomásukra hozza, hogy úgy a játékosoknak, mint a játékvezetőknek tilos az újságíróknak nyilatkozatot adni.

Colledge nyerte az egyéni műkorcsolyázás világ bajnokságát. Londonból jelentik: A női műkorcsolyázó világ bajnokság versenyt tegnap fejezték be. A világ bajnokságot Colledge angol versenyző nyerte. Második Megan Taylor angol, harmadik Vivian Hultén svéd.

Siugrócsánk — a stadionban! Amerika nem cáfolja meg önmagát. Az idei amerikai siugróbajnokságok iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Ezért a legnagyobb csikágói stadionba (ahová körülbelül 60.000 ember fér be) beépítettek egy 60 m magas sáncot. A sánc a stadionon kívül kezdődik a tribünkaréj fölött áthaladva fut bele a stadionba. A havat természetesen nem a hófelhők, hanem therapeuták szállították a sánra.

Franciaország — Németország válogatott labdarugómérkőzés lesz március 21-én Berlinben. Ez érdeklődésre jellemző, hogy elővételben 70.000 jegyet adtak el. A mérkőzést Barlassina olasz játékvezető vezeti.

Prágában lesz a legközelebbi tornászvilág bajnokság. A legközelebbi döntésre kerülő tornászvilág bajnokság színhelye Prága lesz, ahol 1938-ban június 30-án és július 1-én rendezi a csehszlovák szokalszervezet a nemzetközi tornászövetség megbízásából a versenyeket. A nemzetközi szövetség fennhatósága alatt eddig 11 olimpiai és 10 főversenyt bonyolítottak le.

UJ KAPUVÉDŐ A VICTORIÁBAN. A Victoria cluji sportegyesület labdarugócsapata számára új kapust szerződött Konrad, egykor a Timisoarai AC, utóbb az FC Rapid játékos személyében. Ismerve a jeles játékos képességeit, amennyiben a megindult tárgyalások sikerre vezetnek, a Victoria labdarugócsapata komoly erősítést nyer.

Befutott az első nevezés az 1940-es tokiói olimpiára. Tokióból jelentik: Az 1940-es olimpiára beérkezett az első nevezés. Az agilis jelentkező a Fülöp-szigetek atlétikai szövetségének elnöke, aki az olimpia rendezőségéhez intézett levelében közli, hogy a szövetség olyan népes csapatot küld az olimpiára, amint fennállása óta nem állított össze.

KÖZGAZDASÁG

A transilvaniai, banati és bucovinai vállalatok minél teljesebb romanizálását jelenti a nemzeti munkavédelmi törvény módosítása

Törvény készül az iparcikkek árának ellenőrzésére

Bucuresti, március 4. (Az Uj Kelet tud.) A kormány feltett szándékának megfelelően az ipari és kereskedelmi minisztérium három törvénytervezet megszozegezésén dolgozik. Az egyik tervezet a kartellek és trösztök megrendszabályozására vonatkozik, azonban a kormány sietett megnyugtati a nagyipari vállalatokat, hogy az új törvény nem fog különösebb nehézségeket okozni nekik.

A második törvénytervezet szerint a kormány által megbízott szervek felhatalmazást nyernek arra, hogy az iparcikkek árát a nyersanyag, termelési költségek és közterhek figyelembevételével megállapítsák. Ez az ellenőrzés azonban nem lesz általános, hanem csak egyes oly iparvállalatokra fog kiterjedni, melyeket az árdrtítás gyanúja alá vesznek. A bírságokat a bíróság fogja kiszabni.

A harmadik törvénytervezet a nemzeti munka védelméről szóló törvény módosítására vonatkozik. A kormány szerint a törvény jelenlegi formájában azért nem vezetett eredményre, mivel az ellenőrzés központosítása miatt nem tudták a szükséges felügyeletet megejteni. Az új tervezet oda módosítja a törvényt, hogy az ellenőrzést decentralizálni fogják és az ellenőrző közegeknek lehetővé teszik gyors és határozott szankciók alkalmazását a mulasztásban talált vállalatokkal szemben.

Az új törvénytervezet egyben a transilvaniai, banati és bucovinai pénzintézetek, ipari és kereskedelmi vállalatok minél teljesebb romanizálását fogja biztosítani, mely célnak minél előbb való megvalósítása Pop Valer miniszter legközvetlenebb célját képezi.

A liszteladás új rendszere

A cluji kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza a földművelésügyi minisztérium és a Buzaértékesítő központ 27670-12-II-1936. számú határozatát.

A buzaértékesítő hivatali központja, a Hivatalos Közlöny 1936 július 2-iki, 151. számában közzétett 1553. sz. királyi dekretum 7. pont 2. bekezdése alapján elhatározza:

Azok a vállalatok, melyeknek a liszteléskezelem a kereskedés tárgyának mellék-cikkekként szerepel, pl. vegyeskereskedések, süteményesek, pékek stb. és amelyeknek liszteladása nem lépi túl az üzlet összeadásának 20 százalékát (a vegyeskereskedéseknél), vagy a gyártás alá bocsájtott lisztmennyiség 20 százalékát (a pékek, süteményeseknél, stb.) mentesítve vannak nagybani eladások esetén a 1553-1936. számú dekretum 11. cikkének d) pontja által a lerakatok részére előírt, szállító igazolványok kiállításának kötelezettsége alól. Ebben a fentemlített dekretum 20-ik cikkében felsorolt büntetések terhe alatt, kötelesek nagybani eladásoknál a pénzügyigazgatóság által láttaomozott kottorral ellátott számlák kiállítására, mely számla feltétlenül magában kell foglalja a következőket: a vásárló neve és címe, az áru minősége és mennyisége, az eladás kelte, a szabadforgalom jegyének a száma, mellyel a liszt kiment a malomból, valamint az eladott zsákokra ragasztott piros jegyek száma.

Nagybani eladás alatt értendő az az eladás, melyet egyszerre adnak el, ugyanannak a vásárlónak, olyan mennyiségben, mely a kereskedelemben szokásos zsák tartalmát (70 kgr.) nem haladja túl, akkor is, ha a liszt egy kisebb kapacitású ambalazsában pakolva.

Hasonlóképpen mentesítve vannak, kicsinyben való eladás esetén, az egyéni bonok

és naponkénti globális számlák kibocsájtása alól, melyet egyébként a pénzügyminisztérium 1936 október 20-iki 205.198. számú intézkedései a lisztraktárhoz megkövetelnek.

Az 1553-1936. számú dekretum 9. cikke alapján, ebben a dekretumban feltüntetett feltételek betartása mellett kötelesek regisztrálni tartani, melybe be kell vezetni egy a bejött, mint a kiment lisztmennyiségeket.

A nagybani eladásokat esetenként kell beírni.

A naponkénti, kicsinybeni eladásokat, összegezeve kell minden este beírni.

A fenti jellegű cégeket, de amelyeknek liszteladásaiak túllépi fontosságuk szempontjánál a fent megállapított arányt, lisztraktáraknak minősítik és kötelesek arra, hogy betartsák mindazokat a rendelkezéseket a liszt eladásoknál és az eladott liszt forgalombahozatalánál, melyet az 1553-1936. királyi dekretum előír a lerakatok részére.

Önálló lerakatoknak nyilváníttják (és így érvényessé válnak részükre a lerakatok számára megállapított rendelkezések) az összes kicsinybeni vagy nagybani liszteladó irodákat, melyek a malmok kapujánál levő helyiségben vannak, vagy összefüggésben állanak a malommal, eltekintve attól a lisztmennyiségtől, melyet forgalomba hoznak, és eltekintve attól, hogy ezeket az eladási irodákat maguk a malmok vagy magánosok használják.

A malmok körzetében nem működhetnek kicsinybeni liszteladólérakatok. 29 január 1937.

Elnök ss. Negura.

Az iparkamara felkéri mindazokat, akik liszteladással foglalkoznak, hogy alkalmazkodjanak a legszigorubbán a fenti rendelkezésekhez, mert ezeknek nem teljesítése, szigorú büntetést von maga után.

Csak április elsején lép életbe a vasuti árutarifá-emelés

Egyes bucaresti lapjelentések alapján az a hír terjedt el, hogy a vasuti tarifá-emelést még március első napjaiban életbeléptetik. Ezek a hírek tévedésen alapulnak, amennyiben a 15 százalékos árutarifá-emelés a CFR hirdetménye szerint csak április elsején lép életbe és az állomástarifáknak egyezményes tarifákkal való felcserélése is elmaradt ugyancsak április elsejére.

Elkészült a gyapot- és kávéilleték felemeléséről szóló javaslat

Bucuresti, március 4. A pénzügyminisztérium a törvényelőkészítő tanács elé terjesztette azon tervezetet, melynek értelmében fogyasztási illeteket vetnek ki az importált gyapotszöttek és felemelik a kávéra és bizonyos fémtermékekre kivetett illeteket. A fentiekből befolyó összegeket nemzetvédelmi célokra fordítanák. A kávéra kivetett illetek 15 lej lesz kilogrammonként, ami cca 40 millió jövedelmet fog eredményezni, míg a fémcikkek és gyapotilletekekből 280 millió lejr számítanak.

mében fogyasztási illeteket vetnek ki az importált gyapotszöttek és felemelik a kávéra és bizonyos fémtermékekre kivetett illeteket. A fentiekből befolyó összegeket nemzetvédelmi célokra fordítanák. A kávéra kivetett illetek 15 lej lesz kilogrammonként, ami cca 40 millió jövedelmet fog eredményezni, míg a fémcikkek és gyapotilletekekből 280 millió lejr számítanak.

Transilvaniában a szakmában jól bevezetett fiatal

utazót keres

Csokoládé Király

cukorka- és csokoládégyár ARAD.

Eredeti közlemény.

8 év után gyógyultam meg gyomor- és belbajomból...

„Az hittem, hogy betegségem gyógyíthatatlan és ma — folytatja — vastagbelen miatt szenvedtem álmatlanság és emésztési nehézségekben. Ezelőtt azt hittem, hogy gyógyíthatatlan a betegségem, el voltam keseredve, amidőn arra gondoltam, hogy az ünnepek itt vannak és nekem 10 napig kell majd otthon ágyban feküdnöm. Végre elhatároztam, hogy venni fogok a sokat emlegetett Gastro D.-ből. Ennek köszönhetően azt, hogy ma teljesen meggyógyultam annak dacára, hogy csak egy üveggel használtam eddig. Nyolc évi betegség után nem merem elhinni, hogy meggyógyultam és hogy én voltam az, aki ezt a hosszú időt át szenvedtem. Hálás vagyok, hogy az újság útján tudatták velem a Gastro D. létezését, mert nem tudtam volna máskülönben a kitűnő orvosság létezéséről. Tiszta szívemből mondok Önnek köszönetet. Popa D.-né Bucuresti, Str. Bogdănescu 33.”

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 150 lej utánvétel mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Megegyezett a vasut a talpa-termelőkkel

A vasuti vezérigazgatóság a kényszer minden rendelkezésére álló eszközt igénybe vette annak érdekében, hogy a talpatermelő vállalatokat oly árak elfogadására bírja, mely árak mellett a vállalatok nem találták meg számításukat. A CFR végül mégis feladta ezt a merev álláspontot, amely eredményre amugy sem vezetett, mivel az a veszély fenyegetett, hogy lombfatermelési szezon befejeződik, a termelők a megegyezés hiányában nem temelnek talpát és a CFR nem fogja tudni beszerezni a szükséges mennyiséget.

Az elmúlt hét folyamán létrejött a megegyezés a vasut és a termelők között és a talpafaragat a következőképp állapotottak meg: 2.70 mtr. tölgytalpfa 143 lej, 2.40 mtr. vicinál 70 lej, 2.25 mtr. 67 lej, 1.50 mtr. keskeny-vágányu talpfa 19 lej. Bükktalpfa a tileagdi lejtőtelepre szállítva 89 lej, vicinális 66 lej.

A megegyezés értelmében a vasut egyelőre átvesz a termelőktől 200.000 darab normál tölgytalpát, 286.000 darab vicinális talpát, 92.000 darab kistalpát és 107.000 darab bükktalpát. Ez a mennyiség természetesen nem fedezi a vasut szükségletét és a CFR vezérigazgatósága a termelők egy újabb csoportjával folytatja a tárgyalásokat.

Náci-újság cikke a Blum-kormány népszerűségéről

Berlin, március 4. (Rador.) A Frankfurter Zeitung párizsi tudósítója cikket ír a francia politikai helyzetéről. Megállapítja az újságíró, hogy a Blum-kormány egy a parlamentben, mint a tömegekben csodálatos szilárd pozíció felett rendelkezik. Amióta Poincaré stabilizálta a frankot, egyetlen ennyire biztosan álló kormánya nem volt Franciaországnak. A közvélemény mindinkább azt hiszi, hogy Blumot nem lehet helyettesíteni, mert úgy a tömegek, mint a tőke bizalmát élvezi. Nem látnak okot rá, miért ne lehetne a szocialista párt egy jövendő nemzeti kormány gyökere, amibe szélesebb összetételű kabinetet lehetne építeni. A szocialista párt Franciaország nagy építő pártjának készül. A lap tudósító végül megállapítja, hogy a munkanélküliség száma egyre csökken Franciaországban és a takarékpénztárak betétei, valamint a fiskus bevételei és a beruházások egyre emelkedő tendenciát mutatnak.

— SZOMBAT ESTE — UJSÁGÍRÓ-BÁL. Hosszu idő után újra megrendezi báljukat a cluji kisebbségi újságírók. Ezelőtt minden esztendőben az újságírók bálja volt a szezon egyik legsikerültebb mulatsága. Ezúttal is, a fiatal újságírók lelkes rendezőgárdája fényes és szórakoztató esttel lepi meg a bál közönségét, mely az Újságíróbálon bucsuzhatik a téli bál szezon örömeitől. A meghívók széthordása már folyamatban. Meghívókra vonatkozó igényt az Újságíróklubban, 10-09 telefon szám alatt kell bejelenteni.

Purim Careiben 1829-ben

„...engedélyeztetik, miszerint az sidó talmudtudományos ifjuság az sidó farsangon álábrázatban cantaljon“

A carei chaszidizmus legendái. Amikor Careiben járt a berdicsevi

Carei, március 4. Careiben jártam... amikor és végignézttem a fiatal chaszidok purimi játékeit.

A carei hitközség egyik vezetőembere mutatta meg nekem az 1829-ből származó kapitánysági engedélyt, amely a purimi játékok hatósági engedélyezéséről szól.

A carei purim azonban kis pont csupán a város zsidóságának történetében. Mert a carei zsidóknak nemcsak a jelenük, hanem múltjuk is nagyon mozgalmas volt.

Az első carei chaszidok A 19. század vége felé járt már akkor. Az oroszországi chaszidok és mitmagédok — így nevezték a chaszidizmus ellenzőit — közötti harc a többi európai országokba is átszabtak és a harc hullámai a kis Carei zsidóit sem kerülték el.

Rettenetes dolog volt akkor chaszidnak lenni. Mégis akadt néhány az askenáz Careiben is.

Rabbi Mose Arje Östreicher Rabbi Mose Arje Östreicher volt akkor a careiek rabbija. Egyik őse már négyszáz évvel ezelőtt dáján volt Budán.

1791 február 20-án holtan találták Pirul Salajului községben a 12 éves Takács Andrászt. Vérvád lett belőle. Salamon Ábrahámot és feleségét Pirul Salajuliból, valamint Mose Arje Östreichert, aki „országos rabbi“-nak számított, vasraverve vitték a zalai törvényszék fogházába.

A berdicsevi Careiben Rabbi Mose Arje Östreicher kérelhetetlen ellenfele volt a chaszidoknak. Egyszer Transzilvániában járt a berdicsevi szent, Rabbi Levi Jicchak és Careit is utjába ejtette.

A berdicsevi nem haragudott ezért. Ő maga mentegette Rabbi Mose Arjet: „Nem akarja elvonni idejét a tórtatanulástól.“ De attól félt, hogy mégis valami bűnös gög férközött lelkébe és hosszas okoskodás után arra a megállapításra jutott, hogy neki, a vendégnek kell meglátogatnia a helység rabbiját.

Az által, hogy a csengeri ilyen elragadtatást váltott ki a disznópásztorból, szent dologot művelt és megrövidítette a galut idejét.... Majrovits Meir Jehuda

Végül pedig: „A berdicsevi léptei közelednek.“ A carei rabbinak hirtelen mentőötleme támadt: kiugrott az ablakon és elrejtőzött a Beth Hamidraban, a tanházban.

A berdicsevi csak a rabbinét találta a szobában. Karján csecsemő. A kis Jonász Binjamin.

— Hol a rabbi? — kérdi a berdicsevi. — Nem tudom — hangzik a rabbiné rejtelmes válasza.

— De én tudom — szolt rabbi Levi Jicchak. Nem akart velem találkozni. En ezért bosszút állok és ez a gyermek chaszid rabbi lesz! — mondotta kemény hangon a kis Jonász Binjaminra mutatva.

Akkor kezdődött meg a harc a carei rabbizsékért. Rabbi Mose Arje Östreicher halála után fia, Jonász Binjamin, a csengeriek rabbija követelte magának az utódlást. A chaszidok mellette voltak. Az askenázok viszont, akik nem tudták megbocsátani Jonász Binjamin „árulását“, elkecseregett harcot folytattak ellene.

A cella sötétjében terhes gondok gyöttrik a csengerit. Jön a szombat és nincs bora. Mivel fogja felszentelni a nagy napot? Nincs kalácsa. Hogy fog háromszoros áldást mondani „kettős kenyérré“? Hogy teljesíti majd a szombati parancsot, hogy egyék halat és hust, amikor nincs se hala, se husa?... Már leszállt az est. Már kiddust kellene mondan!... Ekkor hirtelen nesz üti meg a fülét: a rácsos ablakon fehér golya kocog. A rabbi kinyitja az ablaktáblát és a golya kis kosarat tesz a rácsok közé. A kosárban: kis palack bor, öt kalács, hus, hal, minden, ami a szombat megszenteléséhez kell.

S még sok ilyen legendát fűztek a hievék a csengeri szent fogságához.

Később közös cellába tették át a csengerit. A foglyok között lézengett Varga István disznópásztor is, aki csodálkozó sze mekkel nézte mindig Jonász Binjamin ájtatoskodásait. Egyszer meg is szólította őt: — Rabbi ur, megkövetem alásan, ha nem teccene nehezteni, kérdenék valamit. — Tessék — szolt a rabbi. — Hát, ha én bé vagyok zárva, ugy ez azér vagyok, minthogy disznót loptam, de a rabbi ur szent ember! Hogy került ide? — A rabbinak — hangzott a derüs válasza — gyakran az a kötelességünk, hogy bünözöket börtönre ítéljenek. Már pedig a zsidó törvény azt tanítja: „Ne itéld el felebarátodat, mig nem jutsz az ő helyébe.“ Milyen jogon ítéljen el embert a rabbi, ha ő maga még nem ült börtönben? Ezért vezették be nálunk, hogy minden rabbi bizonyos ideig börtönben ül. Hadd kóstolja meg ő is azt... — Milyen igazságos a zsidó vallás! — kiáltott fel elragadtatásában Varga István.

Ehhez a történethez Jonász Binjamin chaszidjai a következőket fűzik hozzá: Azáltal, hogy a csengeri ilyen elragadtatást váltott ki a disznópásztorból, szent dologot művelt és megrövidítette a galut idejét.... Majrovits Meir Jehuda

די פערהיילונגע טראדיציע.

דער זיס טוב פסח! שטאלק פיהלט וך יעדער וך אין די טעג ני און שטארק פערבונדען מיט דער נרוסקייט פון צואת מצרים. שטאלק און אוך די הויפערן מיט איהרע שפיוען צום סדר. וויל וי וענען צובערייטעט מיט צערעס אונד דארום כשר אונד שטארקאפט. מיט פריד שטעלט זיך די שפיוען צום טיש. וויל זי ווייסט, דאס דיא וענען בערייטעט ווארדען מיט צערעס וועלכעס איז זעהר נארהאפט. לייכט צום פערדיען אונד שטרענג כשר לחג הפסח.

צערעס

איז א 100% טיין ריינעס פפלאנצען פערעט.

Március 7-én írják össze az intellektuális munkanélkülieket

BUCURESTI, március 4. A belügyminisztérium március 7-re tüste ki az intellektuális munkanélküliek országos összeírását. Az illető munkanélkülieknek szombaton, március 6-án meg kell jelenniük a prtmáriákon és ki kell tölteniük bizonyos kérdőíveket, amelyeket 7-én írnak össze.

Olaszországban szövetségbe tömörítik a többgyermekes családokat

Házassági kölcsönintézetet és hozománybiztosítást létesítenek a fiatal munkások számára

Róma, március 4. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenti, hogy a fasiszta nagytanács a fasiszta éra 15-ik évében tartott harmadik összejövetelén a következő programot fogadta el:

„A rezsim demografikus politikájának tökéletesítése céljából a következő irányvonalakat fogják szem előtt tartani:

A munkálatokban és hivatalokban előnyben fogják részesíteni a többgyermekes családokat, a családtagok létszámához fogják szabni a fizetést, megszilárdítják a nagylétszámú családok megélhetési viszonyait, a fiatal munkások számára házassági kölcsönintézetet létesítenek és hozománybiztosításokat léptetnek életbe, a többgyermekes családokat szövetségbe tömörítik, revízió alá veszik a tartományokat és a kiöregedett, kihalt lakosságu községeket lassanként meg-

szüntetik, központi demografikus politikai ellenőrző szövetet létesítenek.

A fasiszta nagytanács végül emlékezteti a fasisztákat, hogy a demografikus probléma létkérdés, mert élet nélkül nincsen fiatalág, sem katonai hatalom, sem gazdasági terjeszkedés, sem biztos jövő Olaszország számára.

A fasiszta nagytanács legközelebb március 5-én ül össze.

— Halálozás. Váratlanul elhunyt Sigheten Barazsu Endre, nyugalmazott telekkönyvvezető, a „Maramuresi Élet“ című lap kiadója. Ötvenkilenc éves volt és szorgalmas munkával eltöltött élet után szállt sírba. Temetése március 4-ikén ment végbe nagy részvét mellett.

am meg... bemból... em gyógyítha... vastagbelem... és emésztési... ittem, hogy... em, el voltam... tam, hogy az... 10 napig kell... Végre el... a sokat em... köszönhetem... ógyultam an... ggel használ... után nem me... ltam és hogy... z időt átszen... z ujság utján... étezését, mert... ben a kitélne... vemből mon... né Bucuresti.

szág minden... ájában, vagy... utánvét mel... an, Bucuresti.

a talpla-

a kényszer... között igénybe... a talpfaterme... ásására birja... nem találták... gül mégis fel... amely ered... nival az a ve... termelési sze... meggyezée... át és a CFR... a szükséges

rejtött a meg... között és a... p állapították... 163 lej, 244... lej, 150 mtr... Buktalpa... a 89 lej, vi-

vasut egye... 00.000 darab... arab vicináhe... at és 107.000... yiség termé... zükségletét és... melok egy... a tárgyalá-

kke... y nép-... l

A Frankfurter... at ír a fran... apítja az u... gy a parla... csodálatosa... zik. Amióta... ot, egyetlen... nem volt... ny mindin... nem lehet he... rek, mint a... nak okot rá... párt egy jó... kere, amie... lehetne épi... ország nagy... udósító végül... kültek száma... n és a taka... a fiskus be... re emelkedő

UJSÁGÍRÓ-... megrendezik... ságírók. Ez... az újságírók... sikerültébb... s újságírók... és szórakoz... nségét, mely... a téli bűk... széthordása... a vonatkozó... 0-09 telefon

Az Uj Kelet 15 napos párizsi kirándulása

Április 26-án indul a csoport, amely hét napot tölt Párizsban, meglátogatja Budapestet, Bécsét, Milánót és Velencét

Az Uj Kelet párizsi kirándulásának, amely iránt országsszerte rendkívül nagy érdeklődés nyilatkozik meg, teljes programját összeállítottuk. Kirándulásunk időpontját úgy választottuk meg, hogy a csoport a kiállítás megnyitásának napján érkezék meg Párizsba és részt vehessen a kiállítás ünnepélyes megnyitóján. Ezenkívül igen nagy előnyt jelent a résztvevőkre az is, hogy a román husvétünnepet beleesnek a kirándulás időtartamába és így rövid szabadsággal tudja mindenki megoldani a kiránduláson való részvételét. Társasutazásunk programját a legnagyobb gondossággal állítottuk össze, még a vasuti menetrendet is úgy kombináltuk, hogy az innsbrucki és a svájci panorámát, valamint a francia Riviera festőien szép vidékét nappali világitásban élvezhessék utasaink a vonat ablakából.

Nyugodtan állíthatjuk, hogy az elsőrendű ellátás, kifogástalan organizáció és szakszereű vezetés szempontjából az Uj Kelet kirándulása lesz a legelőnyösebb. Lehet, hogy lesz olcsóbb, ugynevezett filléres utazás a kiállításra, a mi csoportutazásunk azonban a legolcsóbb árért a legnagyobb kényelmet fogja nyújtani. Az elszállásos elsőrendű hotelekben fog történni, ugyanilyen ellátást is adunk és úgy Párizsban, mint Bécsben, Milánóban és Velencében kitűnő vezető fogja kalauzolni csoportunkat.

Kirándulásunk technikai kivételét az ing. Erdész országsszerte előnyösen ismert bucu-resti iroda vállalta el, a csoportot pedig Jánbor Ferenc, az Uj Kelet felelős szerkesztője fogja vezetni. Ez garancia arra, hogy kirándulásunk minden szempontból a legelőnyösebb lesz.

A tizenöt napos kirándulás összköltsége 15.600 lej.

Ebben az összegben befoglaltatik:

1. III. oszt. vasuti jegy gyorsvonaton, fenntartott helyekkel, román határtól román határig;
 2. teljes ellátás elsőrendű szállodákban;
 3. összes vízumok;
 4. transzfert állomás és szálloda között autóval;
 5. személyi poggyász-szállítás, beleértve a vasuti hordárokat is, személyenként maximum két darab bőröndig;
 6. összes város-látogatások a program szerint, szakszereű vezetéssel, autokarral;
 7. összes belépődíjak a múzeumokba, műemlékekhez, kiállításra, stb.;
 8. összes adók, illetékek és borraivalok.
- Nincsenek benne az árban:

1. Ellátás a vonaton való utazás alatt (tájékoztató közöljük, hogy Bécs és Párizs között egy reggeli és egy ebéd, Párizs és Milánó között egy reggeli és egy vacsora, Velence és Timisoara között egy vacsora, egy ebéd és egy reggeli az, amiről az utasok maguk kell gondoskodjanak.)

2. Italok, fürdők és egyéb személyes szolgáltatások.

3. Utlevél.

A szobaellátás maximum kétágyas, néhány egyágyas szoba.

Tekintettel arra, hogy az elsőrendű ellátás miatt és a párizsi szállodák előrelátható zsúfoltsága miatt csak korlátozott számban válhatnak utasokat, a jelentkezéseknek lehetőleg azonnal meg kell történniök. A jelentkezéssel egyidejűleg utazási osztályunk számlájára háromezer lej előleg lefizetendő. A jelentkezés legutolsó határideje március 25-ike, amikor az utlevél is birtokunkban kell legyen. Ugyanaddig az időpontig be kell fizetni a kirándulás teljes költségeit is.

Megjegyezzük még azt is, hogy kirándulásunkra három hónapi érvényességgel bíró utlevél is elegendő.

A kirándulás programja:

- Apr. 26: 23,59 ind. Cluj „Rapid Ardeal“.
- Apr. 27: 2,15 érk. Oradea.
2,20 ind. „
6,25 érk. Budapest, Keleti p.-u.
Másfélnapos teljes ellátás Budapestben, szabad program.
- Apr. 28: 15,20 ind. Budapest, Keleti p.-u.
19,24 érk. Wien-Ostbahnhof. Autón a szállodába. Vacsora.
- Apr. 29: Wien. Teljes ellátás a szállodában. Délelőtt városlátogatás autokarral, Schönbrunnal. Délután szabad.
20,35 ind. Wien-Westbahnhof.
- Apr. 30: 20,30 érk. Paris, Gare-de-l'Est. Autón a szállodába. Vacsora.
- Máj. 1: Paris, Métroval (I.-oszt.) a Világkiállítás meglátogatásához és részvétel az ünnepélyes megnyitóján.
Délután városlátogatás autocarral („A modern Párizs“), Place de l'Opéra. Grands-Boulevards. La Madeleine. Champs-Élysées. Arc de Triomphe. Az Ismeretlen Katona

Siremele. Dome des Invalides. Napoleon sírja.

Máj. 2: Paris. Délelőtt a városlátogatás folytatása autocarral („A történelmi Párizs“) Montmartre Sacré-Coeur (panoráma a városra). Notre-Dame. St.-Etienne-du-Mont. Quartier Latin. Panthéon. Palais de Justice. Ste-Chapelle. Délután szabad.

Máj. 3: Paris. A Világkiállítás második meglátogatása.

Máj. 4: Paris. Egésznapos kirándulás autocarral Versailles és Malmaison meglátogatására. Rueil, Malmaison (a Kastély meglátogatása). Bougival. Versailles. (Ebed egy elsőrangú vendéglőben). A Kastély és a kertek meglátogatása. Visszafelé: Ville-d'Avray, St.-Cloud, Boulogne-sur-Seine. Vacsora Párisban.

Máj. 5: Paris. Délelőtt autóval a Louvre meglátogatására. Délután szabad.

Máj. 6: Paris. Délelőtt autocarral a város meglátogatásának folytatása. Cluny és Luxembourg-múzeumok. Luxembourg-kert.

Máj. 7: Paris. Egész nap szabad rendelkezésre (Étkezések a szállodában).
22,25 ind. Paris Gare-de-Lyon.

Máj. 8: 12,40 érk. Milano-Centrale. Ebed. Városlátogatás autocarral. Dóm. S.-Ambrogio. S. Maria delle Grazie. Sforza kastély. Temető.
18,47 ind. Milano.
23,25 érk. Venezia-S. Lucia. Elszállásolás. Teljes ellátás.

Máj. 9: Venezia. Délelőtt városlátogatás vaporettóval. Szt. Márk-tér és templom. Doge-palota. Merceria. Délután kirándulás a Lidóra.

Máj. 10: 10,30 ind. Venezia-S.-Lucia.

Máj. 11: 12,15 érk. Timisoara, ahol a csoport feloszlik.

Minden, itt esetleg fel nem sorolt részletkérdésre levélben válaszol utazási osztályunk. A párizsi tartózkodást Párizsban fizetendő 210 francia frankért 3 nappal meg lehet hosszabbítani. A visszautazás ebben az esetben ugyanazzal a programmal egy más csoporttal történik.

Közöljük még, hogy amennyiben a Banca Nationala valóban kedvezményes árfolyamon ad frankot a kiállításra utazóknak, úgy a hirdetés áról ennek megfelelően bonifikálunk.

TURNUL FORMIDABILULUI ANSAMBLU DE OPERETE „SIEGLER“

IN FRUNTE CU MAREA ARTISTA SEVILLA PASTOR

SIRENUMITA PRIMADONA ERNA SIEGLIR

REPERTORIUL

A Sieglér-féle jiddis operett-társulat

transilvaniai turnéja a következő:

Oradea:

március 6, 7

Sighet:

március 8, 9

Baia-Mare:

március 10

Bistrița:

március 11

Arad:

március 13, 14

Saját diszletek és zenekar. Zeneigazgató: I. S. Poliakov zeneszerző. Rendező: M. Pastor. Segédrendező: Abram Asch.

SZÍNHÁZ-FILM

Jöjjön elsején

Békeffy István és Stella Adorján a szerzői a színházban most színteremtő új vigjátékának, amelynek címe: Jöjjön elsején.

Más magában véve a két szerző neve is elég garancia arra, hogy a Jöjjön elsején minden eddigi vigjátéksiker felül fog múlni, hiszen a Méltóságos asszony című darabjukat nagyon sok külföldi színház vásárolta meg és játsza ma is állandóan a legnagyobb siker mellett. A Jöjjön elsején Budapestén az Andrássy uti színházban kerül

még ma is színre a vigjátékunk olyan őrülési sikere van, hogy a közeljövőben már elérkezik a százötvenedik előadásához.

A vigjáték témája emberi és mégis mulatságos, alakjai a mai kor emberei s erről a vigjátékról igazán elmondható, hogy évek óta jobbat, szellemesebbet, ötletesebbet nem játszott színházunk. Vasárnap estig bezárólag minden este a Jöjjön elsején van műsor.

Meseáruház

— A színház legközelebbi revü-ujdonsága —

Valami egészen különleges, egészen érdekes és újszerű lesz minden szempontból a színház legközelebbi ujdonsága a csodák revüje: a Meseáruház. Csodálatos kiállítás, gyönyörű kosztümök tömege, a jobbnál jobb és újabbnál újabb táncok egész sora fogja bámulatba ejteni a közönséget a Meseáruház előadásain.

A sok képből álló revü-ujdonság, amely

természetesen forgószínpadon kerül színre, bátran nevezhető a „csodák revüjének“, mert a Meseáruház, Halló Amerika, Miss Amerika, Csodabár, Diákserzelem, Orlov talán együttvéve nem tartalmaztak annyit, mint a Meseáruház.

A jövő szerdán bemutatásra kerülő nagy revü-ujdonság kétségkívül a színház ezidei legnagyobb sikerének ígérkezik.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

- Péntek fél 9: Jöjjön elsején! (Rendes bérlet)
- Szombat d. u. 5: Ripp van Winkle. (Ifjúsági előadás olcsó helyárakkal.)
- Szombat 9: Jöjjön elsején! (Harmadszor)
- Vasárnap d. u. 3: Csárdás. (Az év legnagyobb operettsikerének első olcsó helyáras előadása.)
- d. u. 6: Budai Nagy Antal. (Negyedszer, rendezés helyárakkal.)
- este 9: Jöjjön elsején! (Negyedszer.)

Hétfő fél 9: Budai Nagy Antal (Kós Károly nagyszerű drámája ötödik sz.)

Péntek március 5 (Cluj): Az eladott menyasszony.

Szombat március 6 (iskolai matiné): Bohémélet

Vasárnap, március 7 (matiné): Piros rózsák.

Hétfő, március 8: Horia.

Szerda, március 10: Vigözvegy.

ROYAL MOZGO MUSORA:

Két nagyszerű film egy helyért: Premier! I. Az ördög bábuja. Lionel Barrymore és Maureen O'Sullivan fantasztikus témájú, rendkívül izgalmas slágere. II. A repülőtest. (L'Equipage). Az utóbbi évek legnagyobb sikere. Kessel világhírű regénye után. Főszerepekben: Annabella, Jean Pierre Aumont, Jean Murat, Charles Vanel. Magyar feliratok. Előadások kezdete: Az ördög bábuja: 3.20, 6.20, 9.20 órakor, Equipage: 4.30, 7.30, 10.30 órakor.

EDISON MOZGO MUSORA:

Hétfőtől: Kettős műsor román és magyar feliratokkal: I. Végre egy uriaszony. Elissa Landi, L. Gál. II. Királyi udvar. Gretl Theimer, Georg Alexander. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6, 9-kor.

APRÓ ERDETESEK

Teljes ellátást, kóser kosztal, vagy csak lakást keresek. Cím: „Hivatalnoklány“ jelígre a kiadóba kérek.

Megvéteire kerestetik cserép- és téglagyári berendezés, kiváltképpen prések, forgók, sínek, szarítórámák, stb. Cím: Crater fabrica de caramizi si tigre Dumbraventi.

Közreműködő tőkéstársat keresek bevezetett prosperáló puhafa faraktáramhoz. Esetleg bérbeadnám. Füchs Satumare, Filipescu 21.

Hírneves 34 éves specialista orvos házasságra lépne 22-26 éves olyan urilánnyal, akinek egymillió lej hozománya van. Bővebbet Mirea házasságközvetítő iroda Cluj, Str. Marechal Foch 25, I. emelet. Hivatalos órák délután 3-6-ig.

Konyhabutorok a legmodernebb kivitelben, a legdivatosabb színekben igen olcsón kaphatók a Str. Bartiu 10 alatti asztalosműhelyben.

HIREK

Dinu Bratianu a kormányval való szolidaritásra hívja fel a többségi képviselőket. Bucurestiből jelentik: Ma este a parlamenti többség értekezletet tart, amelyen hír szerint Dinu Bratianu felszólítja a képviselőket és szenátorokat, legyenek szolidárisak a kormányval és ne terjesszenek elő tulinagy-méretű módosítási indítványokat a költségvetési vita során.

A belgrádi „Pravda“ Benes elnök közeli belgrádi látogatásáról. Belgrádból jelentik: A Pravda foglalkozva Benes csehszlovák elnök közeli belgrádi látogatásával és Krofta külügyminiszter tegnapi expozéjával, megállapítja, hogy Csehszlovákia megőrzi hidegvérét és a kisanant éppen olyan egységes, mint valaha.

Eljen a vegetáriánizmus. Az Angriff felhívja a német népet, hogy táplálkozását a német föld termelőképességéhez alkalmazza. A német föld növényi eredetű táplálékkal teljesen el tudja látni a német népet, az állati eredetű táplálékok megszerzése azonban komoly nehézségekbe ütközik. Az a tény, hogy hektáronként átlag 16.5 millió kalória értékű répát, 9 millió kalória értékű krumplicet, 4.5 millió kalória értékű búzát, 4.5 millió kalória értékű rozsot lehet termelni, de ugyanennyi föld termékeinek segítségével csupán 1.4 millió kalória disznóhúst és 0.4 millió kalória marhahúst lehet előállítani, szükségessé teszi, hogy a németek főleg növényi táplálékokkal éljenek. A német háziasszonyoknak nemcsak az ételek tápláló értékét kell ismerniük, hanem azt is tudniuk kell, hogy a német föld milyen élelmiszerek termelésére alkalmas leginkább.

A létért való küzdelemben hathatós segítségére van a dolgozó egyének egy-egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvíz reggelenként éhgyomorral bevéve azért, mert ez gyorsan szabályozza a szellemi és testi munkaképességre oly igen fontos béműködést és anyagcserét. Az orvosok ajánlják.

A rendőrség hírei. Diószegi Márton feljelentést tett testi sértés és életveszélyes fenyegetés címén testvéröccse, Diószegi Mihály ellen. — Petka Zsuzsanna Tiganilor telepen lakó asszony súlyos testi sértésért feljelentést tett vadházastársa, Casparik Endre ellen. — Catovan Mihai Marechal Foch ucca 92. szám alatti lakos saját fia ellen tett feljelentést, aki lakásából állítólag ellopott 10 ezer lejt, majd nyomtalanul eltűnt. A fia a Cizmadiaszin vendéglőjében szolgált. — Lakatos Miklósné Regina Mária ucca 48. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki előszobájából ellopta 6000 lej értékű tavaszi kabátját. — Varga Erzsébet Luna községbeli leány, aki tejet hord be Clujra, feljelentést tett a rendőrségen, hogy egy ismeretlen cigányasszony kilopott a zsebéből 1150 lejt, amit a tejért aznap reggel inkasszált.

A kutya-zászlóalj. Svájcban nincs nagy hadserege. Alig egy-két ezredből áll a svájci katonaság. A legnagyobb katonai erő Savatanban van összpontosítva. Itt állomásozik a híres svájci kutya-zászlóalj is. Ez a zászlóalj három teljes századból áll. Mind-egyik század mindegyik közkatonájának van egy kutyája. Nagyszerű farkaskutyák, amelyekre a hegyek között fontos katonai szolgálat vár. Hirszerzés, levélhordás, embervédelem és embermentés. A szentbernáti hegyi kutyák nem elég gyorsak és nem elég fürgék, ezért a kutya-zászlóaljat farkaskutyákkal szerelték fel. Európa legjobbban be-tanított farkaskutyái ezek, egyszerűen engedelmesskednek, egyszerű gyakorlatokat végeznek. Savatan környékén, mikor kivonul a kutya-zászlóalj gyakorlatra, nem is táncos sétálgatni avagy a hegyoldalban tartózkodni. A kutyák átkutatják percek alatt az egész környéket és ha idegenre találnak, lefűlelik a polgárruhás embereket. Nem bántják, de nem is engedik tovább menni őket. A baj az, hogy a kutyák csak saját gazdájuknak, illetve pusztán annak a katonának engedelmesskednek, aki mellé be van osztva. Ez a körülmény természetesen sok zavarra adott okot. Most a kutya-zászlóaljból a kutyákat arra tanítják meg, hogy egy-egy kutya egy egész szakasznak, illetve a tizenhat főnyi legénység közül bármelyik egyformán engedelmesskedjék. Ez a tanítási mód még nem mutat eredményt, miután nemcsak tizenhat főnyi legénységről, de ugyanakkor tizenhat kutyáról van szó, hisz minden katonához egy kutya is tartozik. Tizenhat olyan farkaskutyát pedig nagyon nehéz találni, amely békében meg-egyen egymás mellett.

Kétezer métermátsza jégteher egy hajón. Memelből jelentik: A napokban futott be a memeli kikötőbe az Antwerpen és Memel közötti szolgálatot lebonyolító Rabe nevű gőzös. A hajó útján borzalmas viharba került és a dermesztő hideg következtében valóságos jégpáncéltól övezve érkezett meg a kikötőbe. A hajó jégterhet szakértők mintegy kétezer métermátszára becsülik.

Rövid hírek. Két svájci katonai repülőgép összeütközött, két pilóta életét veszítette. — Batáviában Malabar helység mellett földcsuszamlás következtében hét benszüllött meghalt. — A Fekete tengeren köruton levő török hajóraj ellátogat Constanțaba is, majd a Földközi tengerre indul.

Öt évre mérsékelte a cluji ítélőtábla a tíz-tíz évre ítélte gyilkos házaspár büntetését. A cluji tábla első szekciója ma foglalkozott Lazaric Nicolae és felesége, Dominica bistri-tamegyei községi lakosok bűnpérvével, akik 1935. év tavaszán családi nézeteltérésekből kifolyólag megölték Dumitru Ioan falujukbeli gazdálkodót. A házastársak tagadták a terhükre rótt büntetést és az állították, hogy Dumitru halálát epileptikus rohamok okozták. A bistriai tárvényesék annak idején 10-10 évi fegyházra ítélte mindkét vádlottat, Fellebbezés folytán került ma az ügy a cluji tábla elé. A tábla sem fogadta el a házaspár védekezését, de az enyhítő körülmények figyelembevételével büntetésüket öt-öt évre mérsékelte. A vádlottak semmiségi panasszal éltek.

Fogyókúra
Kissingen tablettákkal

felülmulhatatlan hatású és csakis türelmet és kitartást igényel. Sem drasztikus diéta — sem fizikai megerőltetés. Bárki karcsu, kecses alakot szereszhet, ha rendszeresen 2-3 hónapon keresztül Kissingen tablettákkal folytat kurát, amely az elhízás legbizonyosabb és legártatlanabb ellenszere.

A Kissingen fogyótáblákkal, amelyek a kisingeni természetes sóból és egyéb ártalmatlan anyagokból készülnek, a legajánlatosabbak az ésszerű és hatásos fogyókúrára. Nem okoznak rohamos fogyást, amely annyira káros a szervezetre, hanem a hájat fokozatosan, észrevétlenül távolítják el.

Kövessen pontosan a használati utasítást.

Soványító tabletták

BOXBERGER KISSINGEN

Hatvanmillió fontnál többre rug az angol szárazföldi hadsereg előirányzata. Londonból jelentik: A szárazföldi hadsereg előirányzatai 1937. évre 63,120,000 font sterlinget tesznek, tehát 7,239,000-el többet, mint tavaly. A hadsereg létszáma 163,000, beleértve Angol-Indiát is.

Időprognózis. Borus ég, enyhe déli és délkeleti szél, változatlan hőmérséklet, névleges ködös idő, ma délelőtt a fővárosban —1 fokot mértek.

A világ leghosszabb hidja. Nemrégiben adták át a forgalomnak a világ egyik leghosszabb hidját, amely San Francisko amerikai várost a Yerba Buena szigettel és Oakland-dal köti össze. Az új hid emeletes, 8¼ mérföld hosszú és közel 21 méter széles. A hid felső 6 pályáján csak személyszállító automobilok, az alsó pályáján pedig csak teherszállító gépkocsik és villamosok közlekedhetnek. A felső pálya 6 sávra osztott, úgyhogy minden kocsit egy-egy ilyen sávon futhat csak. A megnyitás napján szakadatlan sorokban özönlöttek a gépkocsik és a hid életének első 24 órájában százezer gépjármű haladt át rajta. Építési költsége 77 millió dollárba került. Az építésnél állandóan 6000 munkás talált munkát, 170,000 tonna acélt és 163,000 tonna cementet használtak fel.

REUMÁT, HÜLEST NEURALGIKUS FAJDAIMAKAT TOGAL
még ha KRONIKUSAK is meggyógyítja a

Nagy érdeklődéssel várják Londonban a községi választások eredményét. Londonból jelentik: Az angol fővárosban ma községi tanácsosokat választanak. Az eredményeket nagy érdeklődéssel várják, mert Mosley fasiszta pártja most elsősorban vesz részt választásokon.

Földomlás temetett el hét amerikai munkást. Newyorkból jelentik: Polson-Montana helységben hét munkást, akik egy gáton dolgoztak, földomlás eltemetett. Mindannyian meghaltak. Több más munkás megsebesült.

Salamon Etelka zenepedagógiai előadása. Salamon Etelka, a kiváló zenetanár-nő március 7-én, d. u. 6 órakor tartja meg a magyar zenekonzervatórium termében nagy érdeklődéssel várt zenepedagógiai előadását. Az előadás tárgya: Hogyan kedveltessük meg a fiatal gyermekkel a zenetanulást. Az előadást zongora-szakértők részéről Zsembery Elvira és Molnár Irma tanárnők fogják kiegészíteni, majd az egész téma körül vita indul meg. A zenepedagógiai előadás és vita iránt rendkívül élénk érdeklődés nyilvánul meg.

A leányiskolákban csak női tanerők taníthatnak. Bucurestiből jelentik: A szenátus közoktatásiügyi bizottsága tegnapi este ülést tartott, amelyen azon javaslatot foglalkozott, mely a teológiai női vezetetteinek középiskolai vallás tanári kinevezését van hivatalosan szabályozni. A bizottság a következő egyszakaszos javaslatot dolgozta ki: A leánygimnáziumok és liceumok tanerői kizárólag nők lehetnek a vallás tanárok kivételével, akik szintén nők kell hogy legyenek és csupán azok hiányában lelkészek.

Meghalt Románia legöregebb asszonya. Bucurestiből jelentik: Az ország legöregebb asszonya, Hantza Băetu, aki két évvel Tudor Vladimirescu forradalma előtt született, tegnap Botosaniban 118 éves korában meghalt.

Kréta szigetére utazik a görög király. Athénből jelentik: György király Metaxasz miniszterelnök kíséretében Kréta szigetére utazik, ahol egy hetet tölt.

Kölcsönös segélynyújtási egyezményt írnak alá Törökország, Iran, Irak és Afganisztán. Isztambulból jelentik: Március folyamán Törökország, Iran, Irak és Afganisztán kölcsönös segélynyújtási egyezményt írnak alá.

Klein József képképzőművész. A Romániában élő kisebbségi festőművészek egyik legkimagaslóbbika: Klein József, aki állandóan Bucurestiben él, városunkba érkezett, ahol a napokban nyitja meg a Minerva termében képképzőművészeti kiállítását. A Párizsban is ismert és sikereket aratott kiváló zsidó piktor legújabb alkotásait mutatja be tárlata keretében, melyeknek témáit főleg a munka világából vette. A művész egyéni stílus, gazdag gondolatvilága, már a huszas években is nagy sikert aratott kompozíciói tehetsége érvényesül ezeken a kivételes értékű képeken. Tárlata iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Dél-Tiroiban harmincöt munkást hógörgöget temetett el. Milánóból jelentik: Dél-Tiroiban, a Passer völgyében hógörgöget temetett el 35 munkást, akik közül csak kettőnek sikerült kialsnia magát.

Száznegyvennyolc új hadihajót építenek Angliában. Londonból jelentik: A Daily Telegraph megállapítja, hogy jelenleg a különböző angol hajógyárakban 148 hadihajót építenek.

A növények „áthangolása“. Lyszsenko orosz kutatónak ismét növénybiológiai kísérletei legújabbán érdekesen alakulnak. Lyszsenko módszerével azokat a növényeket, amelyeknek kifejlődéséhez hosszú nappalok és rövid éjszakák kellenek, át tudja alakítani olyanokká, amelyek rövid nappalok és hosszú éjszakák alatt is kifejlődnek. Ha ugyanis a hosszú nappalokat kedvező növények magvait még a kicsirázásuk megkezdése után fűlaltva, rövid megvilágítás és hosszú sötétség hatásának teszik ki, megváltozik a természetük és olyan vidéken is tudnak fejlődni, ahol a nappalok rövidek. A kísérlet fordítva is eredményes. Lyszsenko főfelfedezésének nagy a nemzetgazdasági jelentősége, mert, úgy lehet, egyes fontos növények természetét lehetővé teszi olyan vidéken, ahol eddig azok nem tudtak beérni.

Módosítják a spekulatív törvényt. Bucurestiből jelentik: Az ipar és kereskedelmi minisztériumban ma a spekulatív törvény módosítását tervezetét dolgozták.

Ezerkilencszázharminckilencben fejeződnék be a singaporei flottabázis építkezései. Londonból jelentik: Lord Stanley, a tenger-nagyi hivatal parlamenti titkára tegnap kijelentette, hogy a singaporei tengeri flottabázis építkezései 1939-ben fejeződnék be és 11,211.000 font sterlingbe fognak kerülni.

Fogyasszon
MALAGA-VINIGGI-I
mert felülmulhatatlan.

„A bonyodalmas örökség“

A Siegler-társulat második cluji előadása

Szerda este is zsúfolásig megtelt a katólikus gimnázium díszterme. A Siegler-társulat első előadásának sikere olyan elementáris volt, hogy annak híreire a jiddis színház összes cluji barátai látni akarták Sevilla Pastort, ezt a kiforrott és vérbeli zsidó művészt, Erna Siegler, a szép és fiatal zsidó primadonnát és az egész együttest, amelynek minden egyes tagja a zsidó színjátszás legjavát adja a közönségnek.

A „Pincsever jójris“ (A bonyodalmas örökség) a legeredetibb zsidó vígjátékok egyike. Pompás humor, fűlbemázó zsidó muzika és tipikus zsidó karakterek töltik meg a darabot, amely londoni zsidó környezetben játszódik le. Egy gazdag londoni zsidó nagy örökséget hagy maga után. Az egyetlen rokon, aki jogszerű örökösnek tekinthető, az oroszországi Pincseverben élő Pinkas Kaan, a dadogó zsidó fiú, akit Londonba hoznak. Rendkívül mulatságos jelenet, amikor a neveletlen és dadogó fiú az angol fővárosba érkezik, ahol egy Schinder nevű ember veszi gondjaira azzal a céllal, hogy ellopja a fiúnak járó örökséget. Schinder tipikus szélhámos, aki hogy terveit kerekasztályigye, unokahugát, Etyt játsza ki Pinkas Kaan ellen. A fiú beleszeret a lányba és el is jegyzi őt. De közben meggyógyul a fiú, már nem dadog, nagy átalakuláson megy keresztül. Kiművelődik és rájön a csalásra. Felesége is segítségére siet és leleplezik Schindert.

A darabot nem a témakör, hanem rendkívül szellemes fordulatú és kipointozott szövege emeli a többi, megszokott jiddis vígjátékok fölé. Nagy sikerét azonban a társulat valóban kiemelkedő teljesítménye biztosította. Sevilla Pastort ez alkalommal új oldaláról ismertük meg. A pincsevi Pinkas Kaan alakítása a fura szerep, de sokkal nehezebb, mint a Melamed. A dadogó fiú meg-játszásában nemcsak elbájoló volt Sevilla, hanem erőteljesen művészi is. A sokoldalú szerep alakításának minden fordulata frap-páns volt és Sevilla Pastort méltán kiérdemelte azt a viharos ünneplést, amelyben a közönség részesítette. Erna Siegler máltó partnere volt. Az elegáns Ernát ez alkalommal a primitív, mondhatni paraszti zsidó lány szerepében ismertük meg és itt is éppolyan illuziótöltő volt, mint a nagyvilági hölgy megjátszásában. Schinder szerepét M. Pastor alakította sok humorral és eredetiséggel. Mindvégig finom és művészi volt Schinder feleségének szerepében Kosowska asszony. A szöveg szerepében B. Lidin ez alkalommal is sokat mulattatta a közönséget és kuplét viharos tetszés fogadta. Ella Silber a cseléd-lány szerepében nyújtott tökéletes alakítást.

A darab zenéje — amely a társulat kitűnő dirigensének, I. S. Poliakovnak a szerzeménye — népies zsidó melódiák, amelyeknek megkapó részét hamar megtanulja a közönség és — amint a Pincsever jójris előadásán történt — együtt éneklés az előadás végén a színészekkel. Az utolsó felvonásnak már réggen vége volt, amikor a közönség meg-meg-ujuló kívánságára ismételték el a társulat tagjai a darab „slágerit“ és a közönség és színészek egyetlen, nagy és lelkes kórusa alakult.

Sevilla Pastor és a Siegler-társulat rövid cluji vendéglátásával is a város zsidó közönségének szívébe férközött.

...és téglagyári...
...forrók, si...
...Drater fabrica...
...resek beveze...
...ramhoz. Eset...
...are, Filipescu...
...orvos házsa...
...an urilánnyal...
...a van. Bőveb...
...da Cluj, Str...
...Hivatalos órák...
...bb kivitelben...
...a olcsón kap...
...tti asztalos...

UJ KELET Legújabb hírek

O LUME ÎNTREAGĂ SA ÎMBOGĂȚII

Cumpanand lorintile coloburii

GHEORGHE STĂNOIU

CLUJ
PIAȚA UNIRII 7
Președinte de TOATĂ ȚARA ROMÂNESCĂ

1.200 - 1.400 - 1.800

CLUJ
PIAȚA UNIRII 7
Provincie-mandatele postale sau ramburs

Cluji fiók: Piața Unirii 7.

Kézrekerült a merénylet negyedik tettese is?

(Elsődoldali cikkünk folytatása)

A cluji zsidó diákmenza csütörtökön már nem működött.

Csütörtökig 3486 diák hagyta el a várost. Sehol rendbontás nem történt. Az utazásra jogosító igazolványok kiadása az egész vonalon a legteljesebb fegyelemben történt meg. A diákotthonoknál sehol sem volt szükség hatósági közbelépésre.

A rendőrség felhívja a lakosság figyelmét, hogy az albérletben lakó diákoknak is el kell hagyniuk a várost. Azokat a bérlőket, akikről bebizonyul, hogy albérliüket a rendelet életbeléptetése után nem kényszerítették távozásra, a rendőrség hadbíróóság elé állítja.

Mint Bucuréstiből jelentik, a fővárost tegnapig 7000 diák hagyta el teljes fegyelmességgel. A diákotthonok kiürítése is rendben folyt le.

Kézrekerült a merénylet negyedik tettese is?

Iasi, március 4. Ujabb iasi jelentés szerint küszöbön áll egy negyedik személy letartóztatása is a Bratu-merénylet ügyében. A szóbanforgó egyén, hír szerint, résztvett a Iasi egyetem rektora ellen elkövetett támadásban.

Sztrájkba léptek a pécsi vasöntődék munkásai is

Budapest, március 4. A pécsi vasöntődék munkásai a sztrájkoló bányamunkásokkal való szolidaritásuk jeléül ma elhagyták munkahelyeiket és szintén sztrájkba léptek.

Felakasztotta magát egy tizennyolcéves fiatalember Oradeán

Oradea, március 4. (Az Uj Kelet tud.) Megrendítő öngyilkosság történt ma délután Oradeán. Löwy Pál 18 éves fiatalember dobta el magát, eddig ismeretlen okok miatt az életet. A fiatal fiu, aki az elektrétechnikus mesterséget tanulta ki, Löwy dr. ügyvédnek a fia. Néány nap óta szüleinek Carmen Silva ucca 18. szám alatti lakásán influenzában megbetegedve fektült. Ma délután úgy szülei, valamint nővére, ki az egyik oradeai napilap kiadóhivatalának tisztviselője, elhagyták a lakást és a fiatalember, aki állandóan rossz hangulatu, szinte buskomor volt, egyedül maradt a lakásban. A fiatalember ekkor szegyet vert be az ajtófélfába, egy kötelet vett elő, amit már régebben rejtegetett és felakasztotta magát.

Levetet nem hagyott hátra. Az öngyilkosságot a fiatalember édesanyja fedezte fel, aki a megdöbbentő látványra elájult.

A tragikus véget ért fiatalember temetésére holnap kerül sor.

Romantikus körülmények között követett el öngyilkosságot egy fiatal bucuresti orvos

A viharos tengerbe vetette magát Negrescu tengernagy fia

BUCURESTI, március 4. Bucuresti társadalmi életének szomorú szenzációja van. A constantai hatóságok dr. Gh. Negrescu, a Brancoveanu-kórház fiatal orvosának öngyilkosságáról adtak jelentést. A fiatal orvos, aki Negrescu tengernagy fia, romantikus körülmények között dobta el magát a fiatal életét.

A fiatal orvost a közelmúltban szerelmi csalódás érte és valószínűleg ez a körülmény volt az indítóoka annak, hogy egy földközítengeri utra indult. Utjáról a Suceava gőzcsón tért vissza. Utközben egy ízben öngyilkossági kísérletet követett el. Kabinjában felakasztotta magát, de tettet észrevették és megmentették. Ettől kezdve rendszeren ügyeltek a fiatal orvos életére, figyelték minden mozdulatát és szem előtt tartották, nehogy valami meggondolatlan lépést kövessen el. A Callakra-foknál azonban viharba került a hajó, amely súlyos munkát rőt a hajó egész személyzetére. Nem vették észre, hogy az életunt utas egy őrizetlen pillanatban beugrott a viharos tengerbe. Megmentésére gondolni sem lehetett és a fiatal orvos a viharos tengerben lelta halálát.

A Suceava gőzös kapitánya a constantai megérkezés után azonnal jelentést tett a szomorú esetről a kikötőparancsnokságnak, amely táviratilag értesítette az öngyilkos orvos hozzátartozóit.

A kormányt azzal vádolták a kamarában, hogy ijjasztagokat szervez

A szenátus megkezdte az egyetemi törvény vitálát

Bucuresti, március 4. A kamara mai ülésén Constantinescu-Bordeni a kormány szemére veti, hogy mialatt bezárja a diákotthonokat és a diákok, valamint lelkészek számára megtiltja a politizálást, ijjasztagokat létesít, amiket katonailag megszervez. Kéri, hogy egyenlő elbánásban részesüljön mindenki. A szónok végül szavai alátámasztására elővett egy sárga „ijjas” inget és a ház elnöki asztalára helyezte.

Nistor miniszter kijelenti, hogy a kormány törvényt fog hozni, amely pontosan rendszabályozni fogja az egyenruhaviselést.

Gh. Cuza tiltakozik a kormány által a lelkészek ellen tervezett intézkedések ellen.

Andrei kijelenti, hogy a nemzeti pársztpárt nem kívánja, hogy a lelkészek számára megtiltás a politizálást, de azt hiszi, hogy bizonyos papok tevékenységét, ami esküvőtelben és zászlószentelésben merül a gyűlölet szolgálatában, meg kell to-

rolni. Kéri a kormányt, változtasson intézkedéseiben.

Nistor kijelenti, hogy a kormány nem kívánja korlátozni a lelkészek politikai jogait.

Andrei kéri, vajjon a kormány tudomást szerzett Miron patriárka szenátusi beszédéről, amelyben elítélte a politikai pártokat.

Nistor kijelenti, hogy nem ismeri a beszéd szövegét.

A szenátusban Inca előterjeszt több, a kamara által már megszavazott törvényjavaslatot.

Mumoianu cuzista kéri egy svájci alattvaló kiutasítását, aki szerinte az országot gyalázta.

Manoilescu több bank személyzeti kimutatását és több idegentekéjü vállalatra vonatkozó adatokat kér.

A szenátus ezután hozzákezdett az egyetemi törvény vitájához.

A kormánycsapatok bevonultak Toledóba?

A hirt még nem erősítették meg. A beavatkozási bizottság kijelölte az ellenőrző állomásokat

Madrid, március 4. (Rador.) A kormány jelentései szerint a köztársasági haderők bevonultak Toledóba és elfoglalták a Capuchinos negyedét, amely az Alcazar közelében van. A hír még nem nyert megerősítést.

Tegnap este a felkelők támadással próbálkoztak Pardo falu közelében azzal a céllal, hogy elfoglalják a La Coruna felé

vezető utszakaszt, de néhány órai harc után a kormányerők visszaverték őket.

A baszk kormány jelenti, hogy a baszk és felkelő hatóságok között megegyezés jött létre a fogolycserére vonatkozólag.

Párizs, március 4. (Rador.) Az Echo de Paris gyűjtést rendezett, amelynek célja volt pénzt előteremteni egy kárd vásárlására, amit Moscardo tábornoknak adnának

át, aki az Alcazart védte. A francia belügyminisztérium megtagadta a kiutazási engedélyt ama bizottság tagjaitól, amelynek a kardot kézbesítenie kellett volna.

Prágai jelentés szerint Hradce-Kralovóban letartóztattak több egyént, akiket azzal vádolnak, hogy önkénteseket próbáltak szervezni a spanyolok számára.

London, március 4. (Rador.) A benemavatók szakkibizottság a következő ellenőrzőállomásokat jelölte ki: La Downs, Cherbourg, Gibraltár, Cagliari (Szardínia), Oran, Marseille és Madeira.

London, március 4. Roata olasz tábornok, aki az olasz önkéntesek parancsnoka a spanyol fronton, megbeszélte a Malagánál lefolyt harcokban. A sebesült tábornokot hazaszállították Olaszországba, ahol osztály-tábornokká léptetik elő.

A Havas dijoni jelentése szerint, a kormánycsapatok folytatják előnyomulásukat Oviedo felé, miután átkeltek a Puerte Nuevan. A kormánycsapatok egy része elfoglalta a város temetője mellett levő házakat. A többi frontokon a helyzet változatlan.

Üveg, kristály, porcellán

VITRO

COMERT S.A.

Cluj, Piața Unirii 8.

Ünnepélyes keretek között zajlott le Fux Benjamin a tavaly elhunyt oradeai főrabbi, sirkövének felavatása

Oradea, március 4. (Az Uj Kelet tud.) Szerda délelőtt állították fel ünnepélyes keretek között a venetiai zsidótemetőben Fux Benjamin, a tavaly elhunyt nagyenyvű oradeai főrabbi sirkövét. A sirkövelési ünnepélyen a főrabbi családtagjain és magyarországi barátain kívül megjelent a két zsidó hitközség előljárósága Ullman István, dr. Kabos Béla és Flegmann Ármin vezetésével, valamint képviseltették magukat az összes zsidó intézmények vezetői is.

Az avatáson Klein Jakab halmi főrabbi tartott megrázó beszédet, a halott életére és munkásságára emlékezve vissza, majd az elhunyt főrabbi veje Weisz Farkas és fivére Fux Salamon tartottak beszédeket.

Kitiltották Ausztriából a Frankfurter Zeitungot

Bécs, március 4. Az osztrák hatóságok kitiltották Ausztriából a Frankfurter Zeitungot, retorzióként a Neue Freie Presse-nek Németországból történt kitiltásáért. Jellemző, hogy mindkét kitiltott lap aránylag a legliberálisabb organuma a két országnak.

FRATERNITAS R. T. NYOMASA, CLUJ

CENZURAT